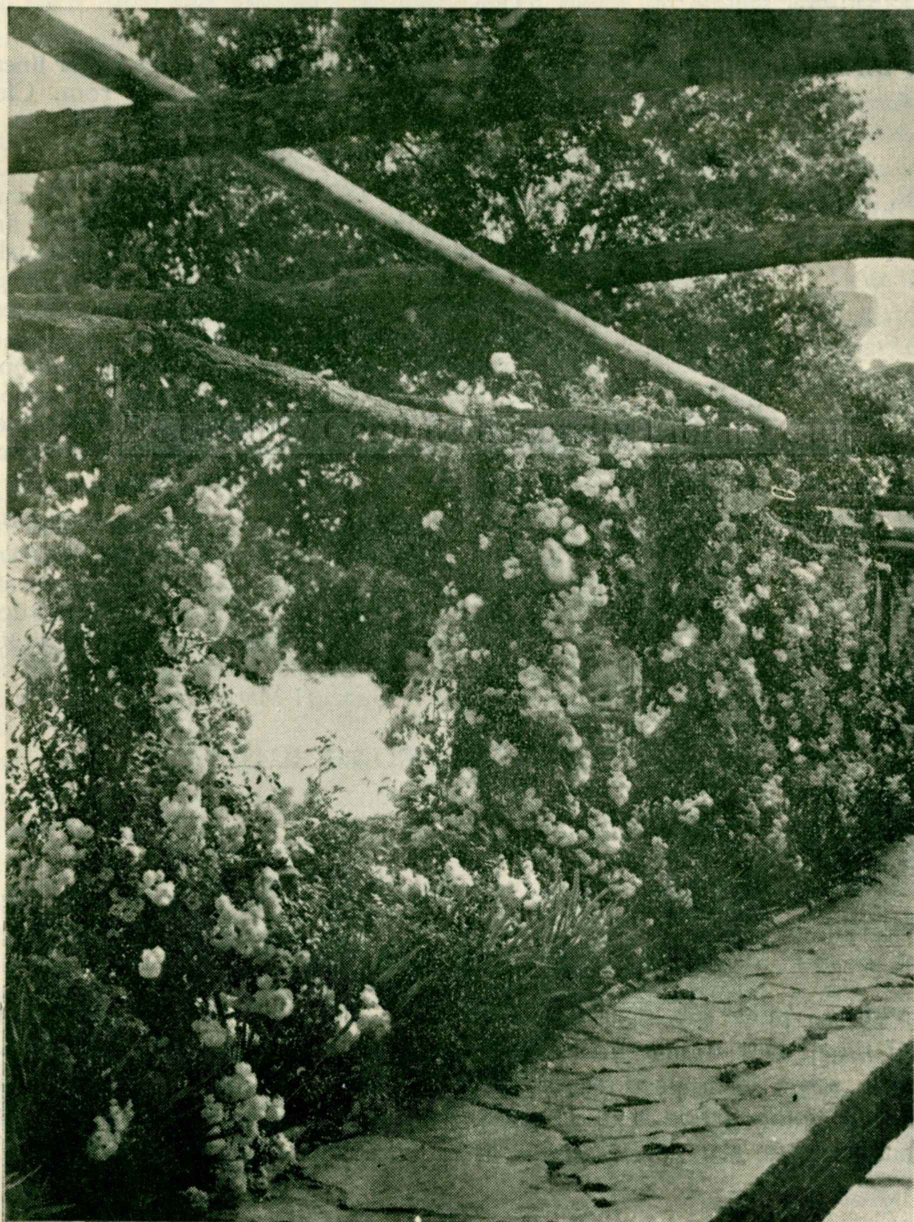
VIAȚA ILUSTRATĂ

ANUL VI. Nr. 7 IULIE 1939

CASTELUL REGAL DIN BALCIC
ALEIA TRANDAFIRILOR

Anul VI Cluj, Iulie 1939 Nr. 7

VIAŢA ILUSTRATĂ

Director: NICOLAE COLAN
EPISCOPUL CLUJULUI

Trecut în reg. special dela Trib. Cluj S. III, Nr. 114/1938.

Bun de imprimat

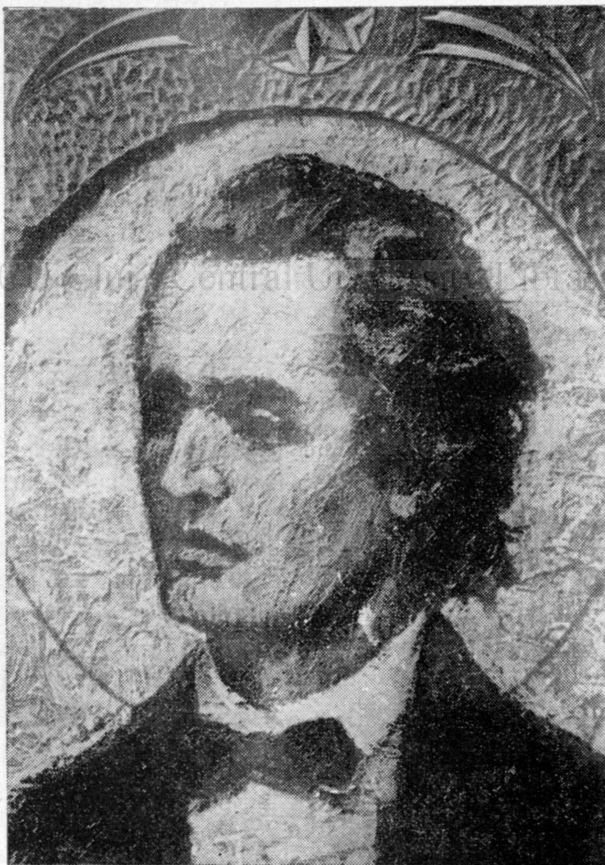
PENTRU ZIUA DE AZI ŞI DE MÂINE

EMINESCU: TÂMPLĂ TUTELARĂ

de *GRIGORE POPA*

Cei cincizeci de ani scurşi dela moartea *Demiurgului* n'au făcut decât să-i sporească lumina, să-i adâncească legenda în conştiinţa neamului, să-i tălmăcească minunea. Aceasta însemnează că acest nefericit îndrăgostit de trecut, cu fruntea fulgerată de suflarea geniului, n'a scris pentru prezentul care-i lăsa gust de amărăciune în cerul gurii, ci pentru *viitorul total* al neamului. Deaceea ne convingem din zi în zi mai mult, pe măsură ce *minunea eminesciană* îşi revelează cuprinsurile şi adâncimile, că destinul acestui mare îndurerat al nostru a fost una cu destinul neamului său, al cărui trecut glorios l-a ridicat, graţie versului de aur, la rang de eternitate.

Eminescu, pelerinul care cutreerase toate ţinuturile româneşti şi se închinase la toate izvoarele de sfinţenie şi eroism ale naţiunii, purta în sânge *imaginea totalitară a neamului.* Ea nu era decât prelungirea în taina gândului a viziunii concrete pe care o recoltase în edificatoarele lui peregrinări dealungul şi dealatul ţării. Icoana României viitoare n'a fost la Eminescu rezultanta unor elaborări pe cât de abstracte pe atât de imaginare, ci fructul împlinit al unei viziuni concrete, la care a ajuns prin peregrinări şi experienţe personale. De aici, poate, şi *masiva solidaritate cu neamul* la Eminescu, consimţirea lui totală la dorul de mărire şi propăşire a naţiunii. Dacă geniul său şi intuiţiile svârlite ca tot atâtea săgeţi de lumină spre viitor l-au lipsit de sentimentul unei solidarizări substanţiale cu generaţia sa, în schimb l-au ajutat să se identifice cu aspiraţiile de totdeauna ale neamului, să rostească adevărurile de temelie ale veşniciei lui, să devină o *permanenţă a duhului românesc în lume.*

Mihail Eminescu

Vom încerca, la acest prilej comemorativ, să desluşim tâlcul acestei permanenţe tutelare.

Ceeace ne izbeşte în primul rând la Eminescu faţă de înaintaşii săi de breaslă, faţă de contemporanii săi şi faţă de îndrăznelile spiritului românesc în general, este *încrederea şi cultul închinat creaţiei spirituale.* De aici şi *mărimea universală* a lui Eminescu. Căci poezia lui Eminescu, ne spune Nichifor Crainic, n'a avut nevoie decât de un singur volum pentru a cuprinde în el întregul univers poetic, dela gâze şi flori, la codri, la munţi şi oceane, şi până la stele; dela copil la femeie, la erou şi filosof; dela gangele Indiei la Egipt, la Elada şi Roma; dela Biblie până la muşatinii noştri; dela vremelnicia tuturor până la veşnicia lui Dumnezeu. In spaţiul unei singure cărţi, geniul lui Eminescu condensează lumea pământului şi a cerului, lumea culturii şi a istoriei, reducându-le la una şi aceeaşi substanţă lirică. In arta lui, secretul acestui rezumat simbolic stă în darul cu totul excepţional de a cuprinde în sfintele lui

cuvinte sensul adânc, misterios și muzical al tuturor lucrurilor. Fiecare cuvânt e simbolul sonor al unui lucru și toate cuvintele laolaltă alcătuiesc cosmosul acelei armonii eminesciene, care rămâne pentru toate timpurile miracolul limbii noastre românești.

De ce nu îmbătrânește Eminescu și de ce nu va îmbătrâni niciodată?

Dacă el ar fi un poet filosofic, cum foarte greșit li-se spune copiilor la școală, ar fi îmbătrânit de mult, fiindcă nimic nu se demodează mai repede ca ideile filosofice. Dacă el ar fi un poet numai de imagini în sensul obișnuit al artei poetice, tot așa de repede s'ar fi demodat, fiindcă urmașii surprind și folosesc totdeauna astfel de procedee, demonetizându-și maestrul. Eterna tinerețe a poeziei lui Eminescu nu stă însă nici în filosofie și nici în meșteșugul florilor de stil, ci în această misterioasă transpunere în cuvinte al fondului muzical al lumii. Fiecare strofă a lui are atâtea afinități cu profunzimea vieții și vine deacolo încărcată de atâta armonie încât nici un compozitor n'a izbutit până azi să ne dea o romanță măcar la înălțimea sufletului eminescian. Poesiile lui Eminescu n'au nevoie să fie transpuse în muzică precum muzica lui Beethoven nu se poate transpune în cuvinte.

Tot astfel, Eminescu pălește oridecâteori e tradus într'o limbă străină, unde nu face nici-o impresie deosebită. Fiindcă traducerea, oricât de iscusită ar fi, nu redă decât sensul logic al cuvântului, dar ea nu poate duce dincolo de graniță absolut nimic din misterul muzical al armoniei eminesciene. Această armonie rămâne în veac proprietatea autohtonă a geniului lui Eminescu. Ea e totalitatea acelor sunete ale cuvintelor devenite imagini melodice ale esenței lucrurilor. Dacă există în fundul nepătruns al lumii o muzică divină a sferelor, pe care urechea noastră n'o poate auzi direct, n'am pierdut nimic: tristul Prometeu înlănțuit al neamului nostru a răpit-o din cer și ne-a dăruit-o în versuri fără moarte.

Suflul prometeic al existenței lui Eminescu ne duce însă la alte trăsături ale acestui profil demiurgic: *titanismul,* despre care mulți vorbesc fără să-l înțeleagă, și *tragismul eminescian.* Ceeace am notat în legătură cu mărimea universală a lui Eminescu ne dispensează a mai insista asupra titanismului. Vom stărui în schimb asupra tragismului Shakespeare-an ce învălue ca într'o mantia de durere această nefericită existență gânditoare.

Dacă Eminescu izbutise, grație înaltelor sale virtuți creatoare, să-și creeze un cosmos ideal de armonii, n'a reușit niciodată să fie de acord cu sine insuși și cu lumea. Din acest dublu dezbin, din care se desprind ca lavinele norii nefericirilor sale, izvorește tragismul său. Conștiința tragică a destinului său, pe care, în strofe nepieritoare, l-a identificat cu cel al geniului, nu-l duce la disperare, nici la rebeliune demonică, ci la resemnarea stelară și suprapământeană a luceafărului.

Cu toate acestea, Eminescu se revoltă împotriva prezentului și preamărește, în accente ditirambice, trecutul. Refugiul pe pământul sfânt al voevozilor – nu trebue să uităm că voevodul este un simbol de mare potență în poezia lui – echivalează pentru el cu o salvare. Prezentul era prea amar și viitorul prea incert pentruca să-și poată anina de ele nădejdile. Trecutul însă, tăiat pe măsura prodigioasei sale imaginații, ii astâmpăra setea de autosalvare.

Oricât de atrăgătoare ar fi fost fântânile de mărire ale trecutului, ele n'au putut anexa toate zonele sensibilității eminesciene, ceeace dovedește că Eminescu nu era un passeist, ci un vizionar, un ziditor al viitorului. Firește, ne gândim, când afirmăm acestea, la credințele politice ale Demiurgului, subt al căror semn despicător de vremuri s'au înscris toate rânduelile Statului român modern și contemporan. Din acest punct de vedere, ca din multe altele, Eminescu este un precursor și un sfetnic fără egal.

Dar învățămintele ce se pot culege din geniala lecție de o viață a lui Eminescu, precum și din fulgerile blestemelor lui nu se pot rezuma în economia unui popas comemorativ. Ele au devenit, datorită puterilor transfuratoare de gând și ziditoare de inimă, hrana zilnică a spiritualității românești. Și tot ele ne-au introdus pe ușa cea împărătească în altarul universalității. Incât, fie că-l considerăm din perspectivă cosmică sau existențială, fie că facem din el un zeu al durerii, purificându-ne prin flăcările pathosului său înălțător, Eminescu rămâne aceeași limpede și sintetică expresie a spiritualității românești. Fie dar ca miracolul luminii eminesciene, fulgerat de geniu și sfințenie, să ne fie pururi tâmplă tutelară și stea îndrumătoare.

GÂNDURI PE MARGINEA UNEI COMEMORĂRI

LUCEAFĂRUL RĂZBUNAT

de GRIGORIE T. MARCU

Raluca Eminovici

Mihail Eminescu este fără doar şi poate cea mai remarcabilă apariţie care a cercetat cerul culturii româneşti. In câţiva ani de zbucium creator, el a isbutit să realizeze pentru deşteptarea şi înălţarea sufletului acestui neam mai mult decât au făcut veacuri de-arândul toţi înaintaşii săi.

Mihail Eminescu ne-a aşezat în rândul popoarelor cari merită luarea aminte a semenilor lor prin desăvârşirea la care a ajuns creaţia lor artistică. Mihal Eminescu este primul – şi aproape unicul – poet român realizator de valori culturale durabile cât veacurile.

Literatura europeană se mândreşte astăzi cu uriaşi de talia lui Goethe. Mihail Eminescu este mai mare decât el. „Dacă Goethe s'ar fi stins la treizeci şi trei de ani ca Eminescu – zice G. Ibrăileanu – Goethe nu ar exista."

Doar între aceşti doi inspiraţi mai sunt şi alte diferenţe cari pledează pentru superioritatea genialului poet român. Goethe a fost un aristocrat şi – să mi-se ierte cuvântul – un îmbuibat. A avut tot ce-a vrut. Casă somptuoasă, servitori, avere, onoruri şi mai presus de toate, el a gustat din plin plăcerea savuroasă a elogiilor pe cari i le aduceau contimporanii lui. Goethe a fost un răsfăţat al vieţii.

Eminescu n'a avut nimic din toate acestea. Contimporanii lui l-au ţinut, cât au putut, la periferia vieţii. Talentul său sclipitor a fost lăsat să se manifeste în cea mai jalnică mizerie. Ocolit de oameni şi de noroc, Eminescu a fost băgat în mormânt cu zile. Viaţa lui, aşa, minunată cum a fost, e cu neputinţă de recapitulat fără ca să nu-ţi scape printre dinţi o mustrare severă la adresa celor îndatoraţi să-şi deşerteze inima şi punga întru rânduirea unui traiu mai omenos pe seama nefericitului favorit al muzelor.

Au încercat destui – cum se ştie prea bine – să demonstreze că tocmai viaţa neorânduită şi chinuită pe care a dus-o este aceea care l-a ajutat să dee întreagă măsura geniului său. Imi pare rău că nu pot fi de această părere. Dacă Eminescu omul era intratabil, de vină sunt numai contimporanii lui. Lipsa de înţelegere a acestora, a cărei pleasnă a simţit-o ades, l-au făcut să se izoleze în singurătate, să fugă de oameni, să-i socotească nevrednici de a-şi pierde vremea cu ei.

Petre Iorgulescu-Yor: Interior

M'am întrebat adeseori, așa pentru mine, cum se explică faptul că Eminescu a cântat atât de inspirat luceafărul? Exegeții acestui basm incomparabil sunt de acord că în nefericitul Hyperion trebue să vedem pe nu mai puțin nefericitul poet. Dar noi, astăzi, vedem în Eminescu pe soarele poeziei românești. Dece nu s'a gândit el să cânte pe „luminătorul cel mare" pe care ziditorul a toate l-a așezat pe bolta cerului? Eminescu n'a fost tributar nimănui. Originalitatea lui e mai presus de orice discuție. Ca atare, personificarea soarelui ar fi fost parecă mai la locul ei decât cea a luceafărului. Acesta din urmă, ca orice planetă, luminează cu lumina care i-o împrumută soarele.

Și totuși... simțul pentru frumos și excepțional al poporului nostru a proiectat asupra luceafărului de pe cer favoarea unei atențiuni care nu contrazice câtuși de puțin sentințele astronomilor. In amurg, ca și 'n faptul dimineții, țăranul nostru caută nostalgic spre lumina blândă a acestui astru strălucit, citind în argintul ei mersul vremii și poate ceva mai mult decât atât. Luceafărul e astrul separatist al tăriei cerului. El apare înaintea tuturor zorilor bătuți ca tot atâtea nestemate pe bolta cerului și înaintea ivirii acestora, se duce să se culce. Tovărășia lor pare că-l tulbură. El caută singurătatea. Iar dimineața, dupăce ceilalți aștri își sting luminile, luceafărul întârzie pe cer până-l îneacă lumina zilei.

Așa a trăit și Eminescu: singur, despărțit de lume și de-ale ei răutăți. N'a făcut sgomot în jurul lui, nu s'a îmbulzit printre „sorii" mai mult sau mai puțin autentici ai vremii sale. Ochii noștri îl caută astăzi pe cerul artei românești cu inima curată cu care privim luceafărul...

*

Au trecut cincizeci de ani dela tragica moarte a Luceafărului, cincizeci de ani în cari am consumat cu plăcere și cu mândrie inspirata zestre artistică pe care ne-a lăsat-o moștenire. Dela un capăt la altul, Țara freamătă la auzul numelui lui și toți bărbații ei de frunte, în cap cu Regele Românilor, se 'ntrec în a-i aduce laude entuziaste uriașului care ne-a înălțat ca nimeni altul pe scara valorilor creației pure. Dupăce a zăbovit destulă vreme în manualele școlare și 'n suspinele îndrăgostiților cari îi scandează nemuritoarele versuri, Eminescu a fost săltat astăzi în centrul atențiunii obștești. El este revendicat cu aceeași insistență de patriotul naționalist ca și de intelectualul pretențios, de artistul de gust, de ziaristul care se silește să prindă bătăile inimii neamului său, de moralistul sever, de insul care filosofează asupra zădărniciei vieții... Intr'un cuvânt, asistăm la o facere a poetului *de toate, pentru toți.*

E o reparație care nu putea întârzia prea mult. Dar atât! Mihail Eminescu trebue răsbunat deplin ca să ne ierte pentru tot răul pe care i l-am făcut. Și această răzbunare abia atunci va fi consumată, când testamentul lui politic o să părăsească scena festivităților îndătinate, devenind magnifică realitate. Asta înseamnează doar atât: să dăm afară pe străini, ca să punem în locul lor români! Căci e revoltător ca

Spuma asta 'nveninată, astă plebe, ăst gunoiu
Să ajung'a fi stăpână și pe țară și pe noi!
Tot ce 'n țările vecine e smintit și stârpitură,
Tot ce-i însemnat cu pata putrejunii de natură,
Tot ce e perfid și lacom, tot Fanarul, toți iloții,
Toți se scurseră aicea și formează patrioții,
Incât fonfii și flecarii, găgăuții și gușații,
Bâlbâiți cu gura strâmbă sânt stăpânii astei nații!

(Scrisoarea III.)

Ajute-i Dumnezeu Majestății Sale Regelui *Carol II* să împlinească până la capăt vrerea poetului și să facă să dispară „umbra spinului" din ușa românului.

Ieșind din biserică

COMORI DUHOVNICEȘTI

PILDELE LUI ISUS

de ION GORON

Unor oameni, cari nu prea aveau ce să mănânce, Isus le spunea povești.

Intre hotarele unei împărății, cum puține a văzut bătrânul soare, Isus rostea basme.

Unei lumi familiarizate cu sforțările filosofice ale câtorva veacuri, Isus îi grăia în pilde.

Unui popor fanatizat de o himeră, în așteptarea căreia îi murise moșii și părinții, Isus îi spunea parabole.

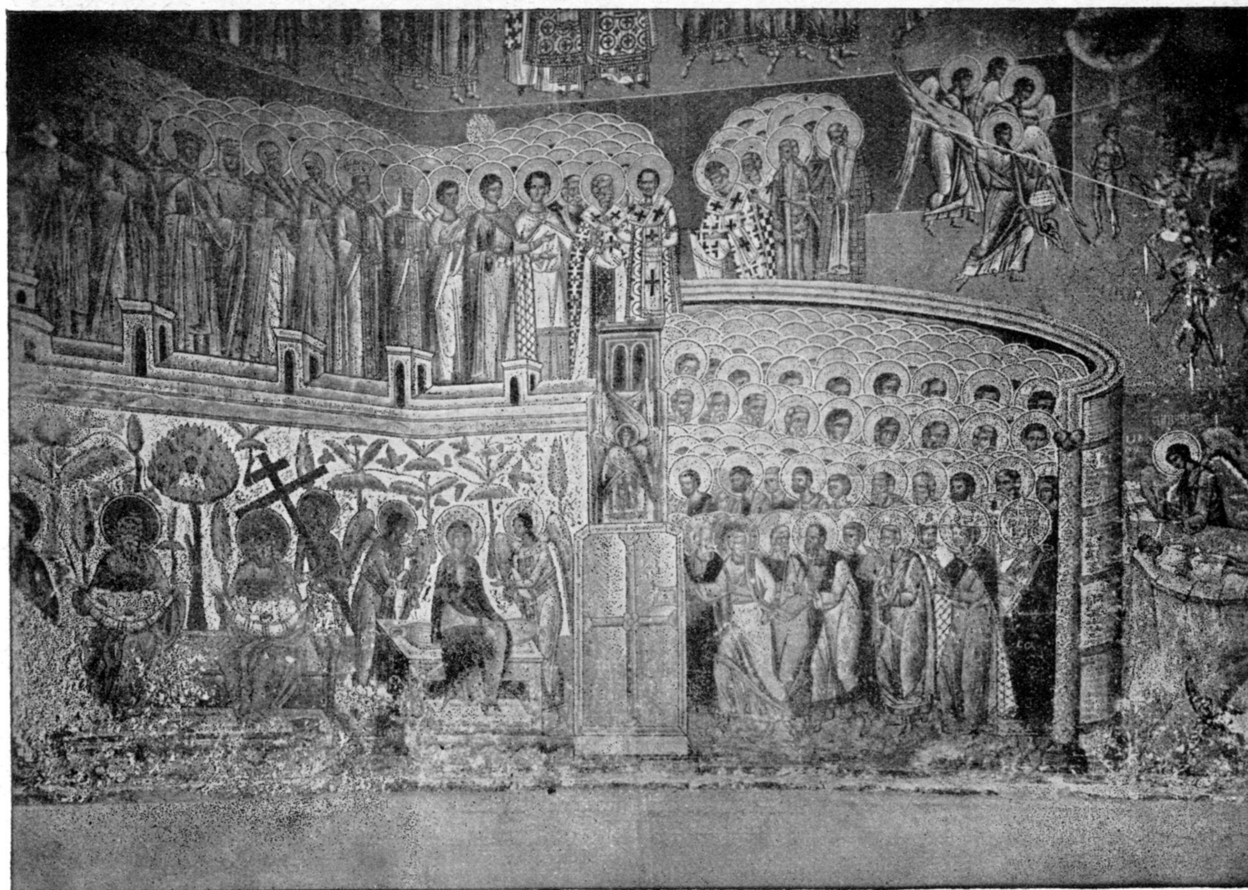
In zilele acele poveștile, pildele și parabolele Mântuitorului erau ascultate cu dragoste, cu atențiune, cu îngrijorare. Ascultându-le, oamenii își uitau de preocupările lor mărunte, de grijile lor, de ambițiile lor, de urile lor; uitată era chiar și grija pâinii. Sufletul se hrănea cu cuvânt pornit din suflet și se împodobea cu noui simțiri; bucuria acestei înviorări îi făcea să uite că sunt flămânzi și goi.

Noi n'am avut fericirea să vedem flacăra în ochii Celui ce grăia, nici să simțim căldura cuvintelor Lui. Totuși, câtă lumină, câtă căldură, cât farmec răspândesc și pe seama noastră pildele Mântuitorului. In salba de învățături ale Evangheliei ele sunt mărgăritare de mult preț. Sunt pâine pentru cei săraci, pentru cei puternici taina suveranității, pentru cei înțelepți adevăr neîndoios, pentru cei doritori de împărăție mesianică sunt chezășie.

Pildele Mântuitorului sunt tot atâtea cetăți ale împărăției lui Dumnezeu. Invățăturile cuprinse într'ânsele formează hrana sufletească a oamenilor și lumina lor călăuzitoare.

Predica de pe munte și vorbirea rostită la Cina cea de taină ne sunt dovadă, că Isus putea să îmbrace în vestmântul cuvântului și cele mai subtile gânduri. Nu-i era străină Scriptura, nici dialectica tâlcuitorilor Legii. Dar când învăța mulțimile, să făcea tălmaciul celor doi dascăli, la școala cărora e constrâns să umble ori ce muritor – a Naturii și a Vieții – și grăia în pilde.

Pescuitorii de perle scot cele mai frumoase exemplare din adâncurile mari ale Oceanului. Aceasta e taina dumnezeeștii frumseți a pildelor Mântuitorului: sunt scoase din adâncul unui suflet, care iubea oamenii și dorea însănătoșarea lor

Din comorile artistice ale ctitoriilor voevodale (Clișeu „România" O. N. T.)

morală. Căci poporul evreesc era bolnav moralicește. Duhul Legii lui Moisi a dispărut sub vălul negru al nesfârșitelor reguli de curățenie și de practică a cultului. Perfidia farisească a găsit o practică religioasă, care să scuze și să justifice până și abandonarea părinților bătrâni și neputincioși. Un țap se tăia în templu; sângele lui trebuia să spele cele mai cumplite sacrilegii, pe cari oamenii le săvârșeau împotriva semenilor lor. Zădarnic spusese proorocul David, că jertfa bineplăcută lui Dumnezeu e duhul umilit și inima înfrântă; litera omorâse duhul și singurul popor monotheist din antichitate era cel mai idololatru închinător la propriile lui pofte. Această rătăcire în bezna formalităților a îngroșat inima acestui popor, i-a tâmpit auzul, i-a slăbit vederea. Ce putea înțelege din sublimul fericirilor rostite pe munte, din metafisica iubirii expusă la Cina cea de taină? In general, ce pot înțelege oamenii simpli, nedeprinși cu raționamentul abstract, din adevărurile metafisice ori din expunerea doctrinară a perceptelor morale?

Elena Serovo-Medrea: Țărancă

Ci Isus nu voia să-i lipsească nici pe ei — mai ales pe ei nu — de tot binele ce-l poate aduce împărăția lui Dumnezeu sălășluită între oameni. Și — spre a desțelini inima lor învârtoșată de fărădelegile pe cari le-au făcut, ori le-au făcut alții lor, spre a le limpezi vederea tulburată de scamatoria nelegiuită ce se petrecea în văzul lor, spre a le ascuți auzul tâmpit de perfidele tâlcuirii ale cărturarilor — le grăia în pilde. In pilde gândul, învățătura lua viață, se întrupa, și pleca în lume să-i invețe pe oameni adevărul.

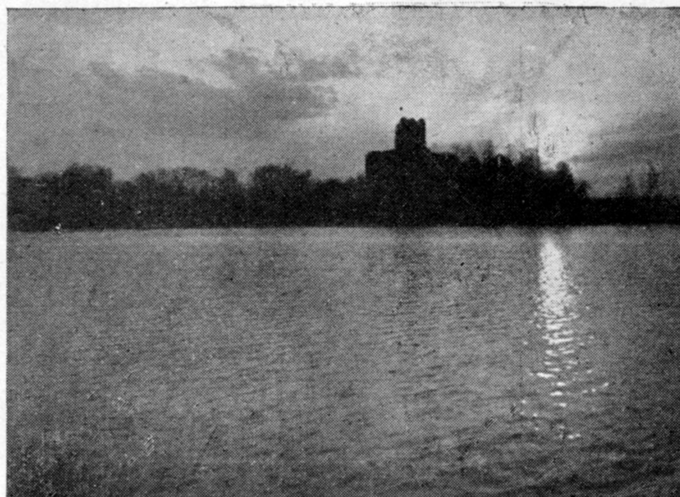
Apostolii aleși în cele dintâi zile ale activității publice și urmașii acestora au făcut mult pentru creștinism. La aceasta nu în puțină măsură a contribuit erudiția lor inspirată. Dar ascendentul lor asupra mulțimei e a se căuta în pilda vieții lor. Oamenii au aderat la învățătura lor în măsura în care puteau admira faptele lor. Mai mult decât Apostolii, tâlcuitorii învățăturilor creștine pe seama marei mulțimi au fost vameșul și fariseul, fiul rătăcit, tânărul bogat, sămărineanul milostiv, lucrătorii viei și alte persoane imaginare din pildele Mântuitorului.

BCU Cluj - Central University Library Cluj

Pe seama celor simplii dogmatica și morala creștină e cuprinsă în pildele Mântuitorului. Ce-i drept, ele nu cuprind o savantă și precisă stilizare a adevărului, ca simbolul niceo-constantinopolitan bună oară; dar cu atât mai lămurit le vorbește oamenilor de felul cum trebue să se poarte cu semenii lor; cu atât mai lămurit le vorbește de Dumnezeul milei și al îndurării, de purtătorul de grije al vieții omenești. Ce poate face omul simplu cu formulele? Mângăierea lui e să știe, că nu va fi părăsit, cum n'a părăsit păstorul cel bun oaia cea rătăcită, că Dumnezeu îl așteaptă, cum a așteptat părintele pe fiul rătăcit. Nădejdea lui e viața cea vecinică, despre care ajunge să știe atâta, cât îi spune pilda bogatului nemilostiv și a săracului Lazar. In mijlocul năcazurilor bucuria lui e ospățul marelui împărat, la care e chemat și el. O singură grije îi rămâne: să-și agonisească haină de nuntă. In vederea acestui scop nu trebue să urmeze pilda bogatului cel nebun, care zicea întru sine: „suflete, bea, mâncă, veselește-te"; nici să se închine, ca fariseul fățarnic, care voia să cucerească admirația oamenilor; ci să-și mărturisească păcatele ca vameșul, să fie darnic ca văduva, și milostiv ca Sămărineanul. Răsplata va fi după binele, pe care l'a făcut. Ci să nu desnădăjduiască cel ce — lipsit de mijloace — n'a putut face mult bine; lucrătorul din ceasul al 11-lea va primi și el sâmbria celui venit în ceasul întâiu.

Dar aceasta întârziere să nu se fi întâmplat din lene; fiecare om e dator să pună la contribuţie toate aptitudinile şi comorile lui pentru biruinţa binelui — talanţii trebuesc fructificaţi.

Pildele şi parabolele Mântuitorului sunt luate din viaţă şi sunt menite să formeze viaţă. E atâta putere educativă în aceste povestiri destinate fiilor lui Dumnezeu, că pot birui cea mai neagră neînţelegere şi cele mai rătăcite porniri. Atmosfera de curăţenie, de seninătate, de eroism în cele mărunte ale vieţii, care caracterizează creştinismul, e produsă de aceste pilde, prin cari Duhul lui Dumnezeu, în neasemănata lui lumină, s'a pogorât în lume.

Dreapta: Pace

PRINOS

de Pr. TEODOR CICEU

Mama m'a 'nvăţat pe mine tot
Ce-i bine 'n lumea asta şi ce-i rău;
Şi astăzi am ajuns că nu mai pot
Să rătăcesc în drum spre Dumnezeu.

De mic Ţi-am înjghebat prinosul
Îmbălzămat în pacea firii,
Ţi-L povesteşte azi frumosul
Şi-l poartă 'n floare trandafirii.

Mi-e 'n suflet răsădită straja
Dorinţelor învăpăiate
Şi 'n cântul meu domneşte vraja
Iubirii Tale Prea 'ndurate.

Rondelul dimineţii

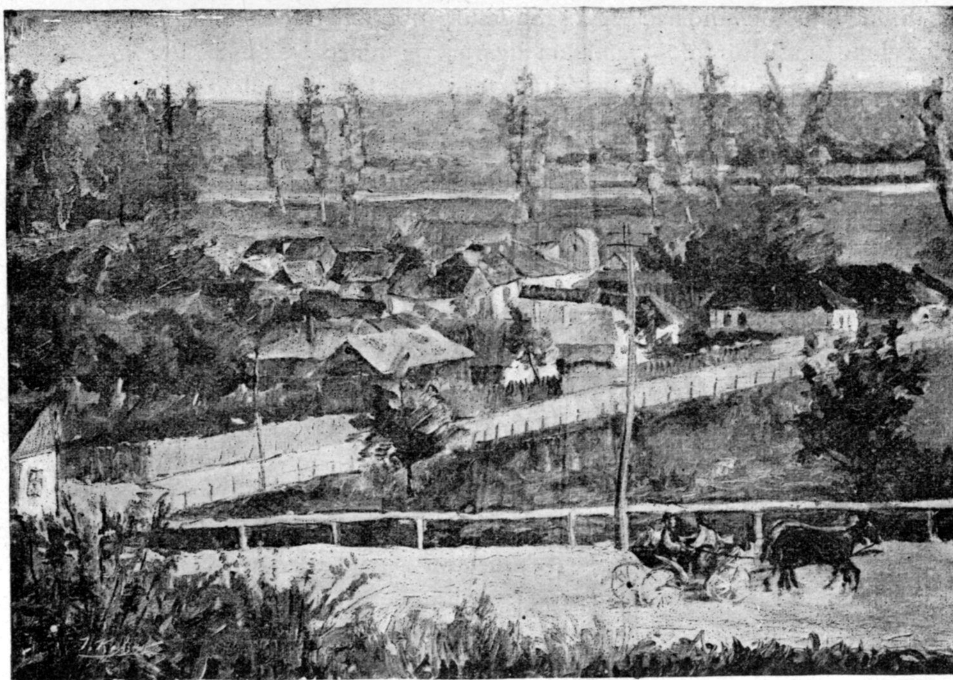
de AL. STRĂONEANU-BALAŞ

Se scaldă aurora 'n mări de soare
Şi soarele 'n adâncuri de senin;
Iubito, gândul meu de tine-i plin
Precum e dimineaţa de răcoare.

Pe ori ce rază şi cu ori ce floare
Comoara mea de visuri ţi se 'nchin;
Se scaldă aurora 'n mări de soare
Şi fluturi dorm în amfore de crin.

Iar cânturile, unduind izvoare
Iubita mea, prinos ţi se cuvin,
Pe când zvonesc în zorii zilei, lin
Atâta dor şi-atâta 'nfiorare...

Se scaldă aurora 'n mări de soare.

I. Keber: Peisagiu

Central University Library Cluj

PRINOS MEMORIEI LUI

MIHAIL EMINESCU

de ILARION V. FELEA

Demian: Inger

România comemorează în anul acesta pe lângă centenarul regelui Carol I şi semicentenarul morţii poetului M. Eminescu. Credem că e interesant să facem cu acest prilej o scurtă privire asupra fondului religios al operii sale poetice.

S'a spus că din punct de vedere religios poetul M. Eminescu reprezintă o dublă personalitate; că ar fi un revoltat, ce pare ateu, dublat de un credincios. Găsim în opera lui poetică câteva versuri din care s'ar putea trage concluzia că nu crede în viaţa sufletului fără de moarte („Un vis al morţii eterne e viaţa lumii întregi„ – Impărat şi proletar). nici în existenţa lui Dumnezeu („noi nu credem în nimic" – Epigonii); Dumnezeu e o umbră (Impărat şi proletar.)

Totuşi, analizându-i poeziile vom constata că necredinţa lui Eminescu este mai degrabă un reflex explicabil al firii sale explosive, o umbră a caracterului său pesimist, nicidecum o concepţie definită, mărturisită şi integral acceptată de el. In fondul sufletului său, Eminescu era un credincios. Credea, ca un creştin.

In poezia *La moartea lui Aron Pumnul* poetul identifică sufletul cu umbra ce s'a stins ca o lumină şi sboară spre câmpiile fericiţilor („umbra ta măreaţă în falnica-i sburare".)

In *Amorul unei marmore,* eroul îşi plânge nefericirea şi necredinţa, şi se întreabă:

De ce nu sunt un rege să sfarm cu-a mea durere,
De ce nu sunt Satana, de ce nu-s Dumnezeu?
Să fac să rump'o lume ce sfâşie 'n tăcere
Zdrobit sufletul meu.

El nu are nici speranţa, nici mângâierea credinţei, dar admite că dacă ar fi un rege, Satana sau Dumnezeu, ar fi un atotputernic şi ar sfărâma lumea ce-i sfâşie în tăcere sufletul.

Necredinţa poetului este o slăbiciune, o vină personală.

Buza mi rece, sufletul sec,
Viaţa mea curge uitând izvorul.
(Visuri trecute.)

In aceeaş poezie poetul compară fruntea senină cu *gândirea lui Dumnezeu* şi-şi exprimă dorinţa sa dacă moare şi-l vor duce îngerii lui Dumnezeu în cer, să i se pună lira la căpătâiu.

Poetul se mustră singur pentrucă a uitat de Dumnezeu în *S'a dus amorul:...*

Prea am uitat de Dumnezeu
Precum uitarăm toate.

Imputarea făcută necredinţei o aflăm şi în poezia *Epigonii:* Dumnzeul nostru, umbră; patria, o frază; sufletul, lumina, toate-s praf, totul spoială şi lustru, nu mai credem în nimic. – Nu urmează de aci de loc că poetul consimte cu o astfel de viaţă. Din contră, admiră pe sfinţii vizionari şi lumea primăvăratică şi feciorelnică în care au trăit ei.

Distincţia între trupul muritor şi între sufletul nemuritor este clar exprimată în *Mortua est.* Sufletul moartei trece hotarul lumii „Prin ploaia de raze şi ninsoare de stele", ca să intre în lumea misterului. Poetul îl vede....

Văd sufletu-ţi candid prin spaţiu cum trece;
Privesc apoi lutul rămas... alb şi rece,
Cu haina lui lungă culcat în sicriu.
Privesc la surâsu-ţi rămas încă viu, —

Şi 'ntreb al meu suflet rănit de 'ndoială:
De ce-ai murit, înger cu faţa cea pală?

Acum se naşte pe lângă îndoială, revolta. De ce moartea? De ce trăieşti ca să mori? Aci nu se arată că Dumnezeu există... O atare revoltă momentană, nestăpânită, o aflăm mai târziu şi la Vlahuţă, dar de aci nu se poate conclude că poetul ar fi fost un ateu.

Vorbe mai aspre în contra religiei aflăm în poezia *Impărat şi proletar* scrisă sub influenţa filosofiei revoluţionare a epocei. Dar şi aci, la urmă, poetul se pierde în cugetări şi cade 'ntr'o oboseală ce explică şi-i slăbeşte mult negaţia la care

„Se scutură salcâmii de ploaie și de vânt“

a ajuns mai mult prin creer, decât prin inimă. In *Melancolie* se și spovedește:

In van mai caut lumea-mi în obositul creer...

Creerul singur nu a fost și nu poate fi izvorul credinței. Rațiunea poate lămuri, dar nu poate naște credința.

Existența lui Dumnezeu, etern și atotputernic, Tatăl lumii, principiul vieții și izvorul mântuirii este limpede și frumos mărturisită în *Rugăciunea unui dac:*

Pe când nu era moarte, nimic nemuritor,
Nici sîmburul luminii de viață dătător,
Nu era **azi** *nici* **mâne,** *nici* **eri,** *nici* **totdeauna,**
Când **unul** *erau toate și* **totul** *era una,*
Pe când pământul, cerul, văzduhul, lumea toată
Erau din rândul celor ce n'au fost niciodată —
Pe-atunci erai Tu singur, încât mă 'ntreb în sine-mi
Au cine-i zeul, cărui plecăm a noastre inimi?
El singur zeu stătut-a înainte de a fi zeii,
Și din noian de ape puteri a dat scânteii,
El zeilor dă suflet și lumii fericire,
El este-al omenirii izvor de mântuire, —
Sus inimile voastre! Cântare aduceți-i!
El este moartea morții și învierea vieții!

La *Satira I* Eminescu are o viziune genială și descrie cu o măestrie originală, neintrecută momentul ce a precedat facerea lumii:

La 'nceput pe când ființă nu era, nici neființă,
Pe când totul era lipsă de viață și voință,
Când nu s'ascundea nimica, deși tot era ascuns,
Când pătruns de sine însuși odihnea cel nepătruns.
Fu prăpastie? genună? Fu noian întins de apă?
N'a fost lume pricepută și nici minte să priceapă,
Căci era un întunerec ca o mare făr' o rază,
Dar nici de văzut nu fuse și nici ochiu care s'o vază,
Umbra celor nefăcute nu 'ncepuse-a se desface,
Și în sine împăcată stăpânea eterna pace!

Ideile și imaginile cuprinse în aceste versuri sunt cele biblice, expuse în formă poetică.

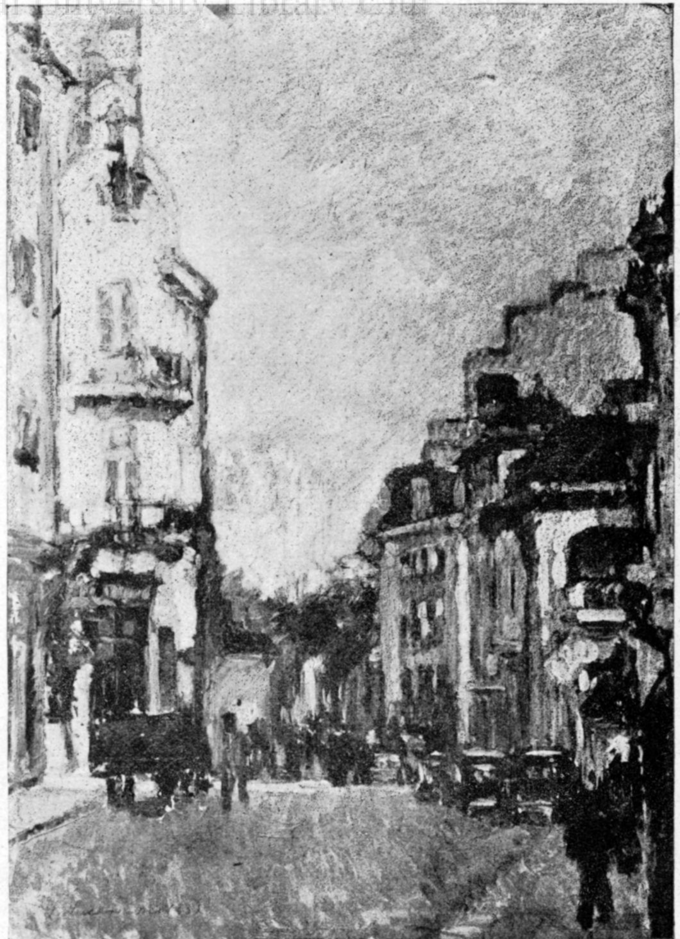
Capodopera cea mai aleasă dintre poeziile lui Eminescu, *Luceafărul,* încă ne vorbește despre Dumnezeu in atributele Sale de Stăpân peste viață, moarte și nemurire. De tronul Lui se apropie Luceafărul și se roagă:

De greul negrei veșnicii,
Părinte mă desleagă,
Și lăudat pe veci să fi
Pe-a lumii scară 'ntreagă;

O cere-mi, Doamne, orice preț,
Dar dă-mi o altă soarte,
Căci Tu izvor ești de vieți
Și dătător de moarte;

Reia-mi a nemuririi nimb
Și focul din privire
Și pentru toate dă-mi în schimb
O oră de iubire...

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Laetiția Lucasievici: Peisagiu

Din chaos, Doamne-am apărut
Şi m'aş întoarce 'n chaos...
Şi din repaos m'am născut,
Mi-e sete de repaos.

Dumnezeu, atotştiutor şi atotînţelept, descopere însă Luceafărului greşala ce era să o facă şi-l determină să se întoarcă la locul lui din spaţiul nemuritor şi rece.

In mâna şi în puterea lui Dumnezeu stă şi mântuirea popoarelor. In *Doină* poetul cheamă pe Stefan cel Mare din mormântul dela Putna să scape ţara de străini. Să lase mănăstirea în grija preoţilor care

Clopotele să le tragă
Ziua 'ntreagă, noaptea 'ntreagă,
Doar s'a 'ndura Dumnezeu
Ca să-ţi mântui neamul tău!

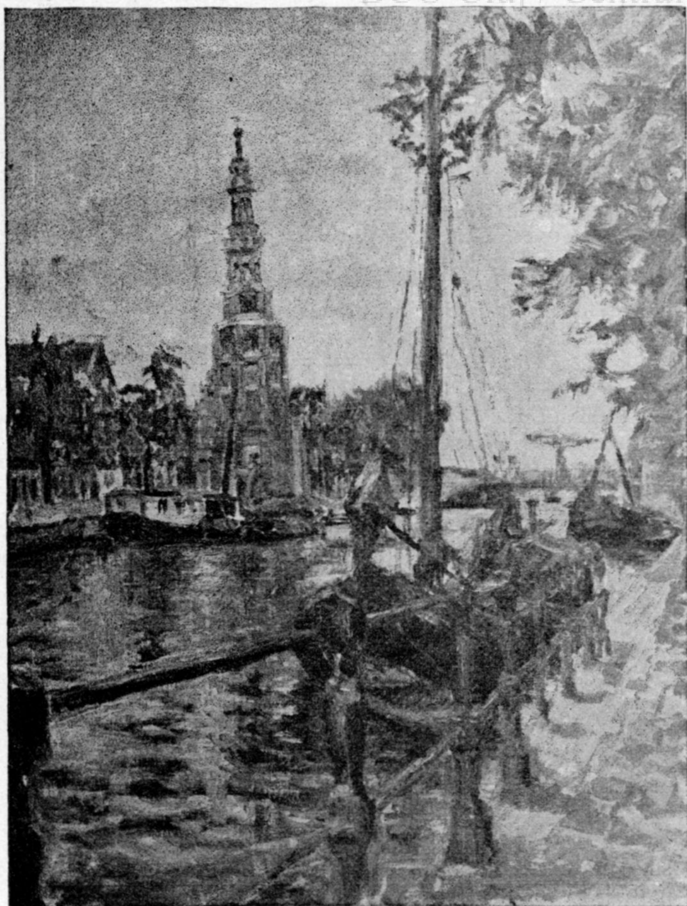
Dumnezeu este aproape de noi în necazuri şi ne ascultă, când facem rugăciuni stăruitoare.

Poetul mai are o prea frumoasă şi cunoscută închinare către deapururea Fecioara Maria, o invocaţie către Isus şi două poezii în care cântă *Invierea* şi pe *Hristos* ca Dumnezeu.

Iată invocaţia:

Isuse Hristoase
Izvor mântuirilor

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Viorica Scodrea: Peisagiu

Şi Domn al oştirilor
De oameni iubitorule
Mântuitorule!

In *Invierea* trăim în cadrul şi atmosfera tainică a bisericilor noastre din noaptea Paştilor, când în murmur de rugăciune şi în dangăte de clopot, la miezul nopţii, lumina dă năvală între zidurile negre ale lăcaşului sfânt.

Un clocot lung de glasuri viu de bucurie;
Colo 'n altar se uită şi preoţi şi popor,
Cum din mormânt răsare Hristos mângăietor,
Iar inimile toate s'unesc în armonie:

Cântări de laude 'nălţăm
Noi ţie Unuia
Primindu-l cu psalmi şi cu ramuri
Plecaţi-vă neamuri
Cântând Aliluia!

Hristos a înviat din morţi
Cu cetele sfinte
Cu moartea pe moarte călcând
Lumina ducând
Celor din morminte!

In sfârşit în poezia inedită, *Crist*, Eminescu ia atitudine hotărâtă contra artiştilor care înfăţişează pe Isus numai după natura Sa omenească:

Azi artistul te concepe ca p'un rege 'n tronul tău,
Dară inima-i pustie mâna fină n'o urmează.
De a veacului suflare inima lui este trează,
Şi în ochiul lui cuminte tu eşti om... nu Dumnezeu.

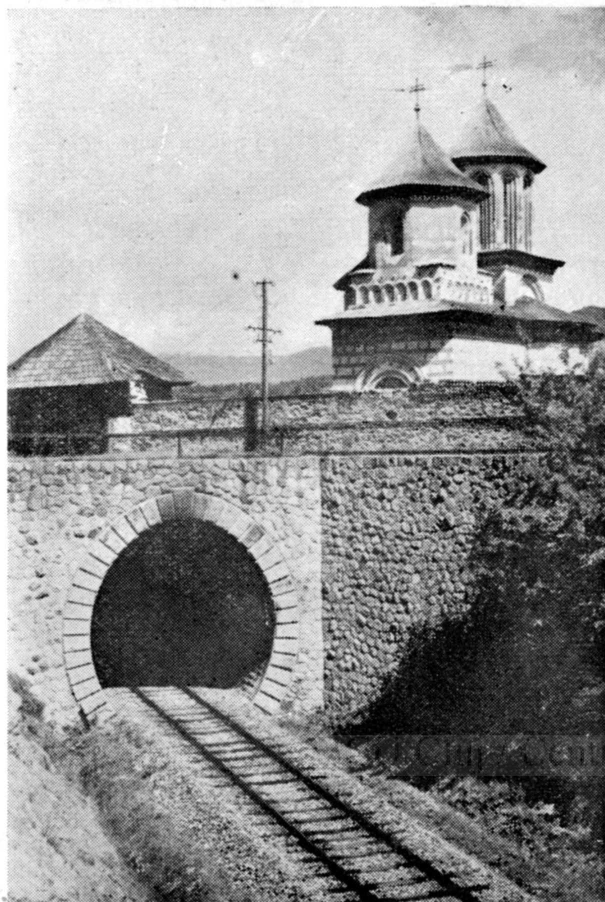
Paiul ieslei azi e de-aur, eşti scăldat în mir şi-oleiu,
Mama ta e o regină, nu femeia cea săracă,
Astăzi mintea e bogată, dar credinţa este seacă,
Căci în ochii ironiei tu eşti om... nu Dumnezeu.

Azi eşti fraza strălucită, azi eşti masca cea de falǎ,
Eri ai fost credinţa simplă, însă sinceră, adâncă,
Impărat fuşi omenirii, crezu 'n tine era stâncă,
Azi în marmoră te scrie, ori pe pânză te esală.

După astfel de versuri, care deşi nu exprimă un sentiment de religiozitate, se poate conclude că Eminescu a fost un ateu sau un indiferent religios? Hotărât că *nu.* Dacă mai luăm în considerare cu poezia şi proza lui, ne convingem uşor că Eminescu, pe lângă toată viaţa chinuită pe care a trăit-o şi pe lângă toate influenţele filosofiei occidentale şi orientale pe care le-a suferit, în cămara sufletului său a rămas un credincios creştin. Credea în Dumnezeu Tatăl, în Isus Mântuitorul, în Invierea Lui, în viaţa sufletului independent de trup şi în Fecioara Maria. Aşa ni-l prezintă poeziile lui de cuprins filosofic şi religios. Eminescu e deci numai în aparenţă o dublă personalitate. In fond şi după cele mai numeroase probe din poeziile şi din scrierile lui politice şi literare, a avut o indiscutabilă credinţă în existenţa lui Dumnezeu şi în nemurirea sufletului, ca orice creştin bun.

NOUL PATRIARH AL ROMÂNIEI

de G. L. MUNTEANU

Mănăstirea Cornet din Valea Oltului

Stăm în fața alegerii noului îndrumător al bisericii ortodoxe române. O problemă din cele mai grele, din cele mai importante, din punct de vedere bisericesc și național. Din fericire nu suntem lipsiți de oameni, cari ar putea ocupa cu demnitate scaunul Patriarhal. Și avem nădejdea că cei în drept vor cântări bine lucrurile înainte de a-și spune cuvântul. Momentul este prea important decât ca anumite considerente, cari n'au nimic de a face cu binele bisericii, să determine o alegere nefericită.

Sarcina viitorului pratriarh român este incalculabil de grea, încât numai un bărbat integru, teolog profund, înțelept și prudent, autoritate morală indiscutabilă, activ și energic, mai presus de toate iubitor de Dumnezeu și de biserica lui, o poate duce cu vrednicie. Este atâta de făcut în biserica noastră, nu fiindcă nu s'a muncit până acum – lucrul nu-l începem dela capăt – ci fiindcă împrejurările de viață au zădărnicit în parte această muncă. Iar Patriarhul trebue să fie inițiatorul, îndrumătorul, supraveghetorul și exemplul viu în această muncă.

Avem o lege de organizare a bisericii, menită a șterge pentru totdeauna diferențele dintre bisericile provinciale împământenite cu necesitate sub influința atâtor regimuri politice, menită a stabili unitatea atât de necesară vieții bisericești. Iată-ne după 14 ani și duhul acestei legi n'a reușit să pătrundă pretutindeni. S'au ridicat atâtea incriminări împotrivă-i, uitându-se tocmai principiul care a stat la temeiul ei: „în statul român nu poate fi decât o singură biserică ortodoxă, iar normele ei de organizare să fie, normele experimentate cu mai mult succes în folosul vieții religioase." Nimeni nu poate afirma că legea e perfectă, dar iarăși este nedrept, ca cel care fără a pătrunde spiritul legii, fără a încerca s'o aplice din anumite prejudiții neîntemeiate, o califică de nesatisfăcătoare. Permanenta schimbare a unei legi organice este cea mai grea lovitură dată organismului care trebue să vieze prin ea.

E timpul ca unitatea bisericii să devină o realitate vie, ca legea să fie respectată în spiritul ei. Și aceasta e posibil numai cu mâna de fier a omului din fruntea organismului bisericii române. Dacă aplicându-se s'ar constata că anumite norme nu mai corăspund împrejurărilor actuale de viață, nimic mai ușor decât a fi schimbate. Dar constatarea trebue făcută de biserică, ca unitate.

Și raporturile dintre statul român și biserică au fost reglementate, cu toate acestea au întârziat și întârzie aplicarea integrală a normelor cari precizează această reglementare. Autonomia bisericii a rămas o dispoziție încă nerealizată; calitatea de dominantă, o formă de paradă; dreptul de a-și

Mănăstirea Frăsinei: Biserica lui Kalinic

Cluj Central University Library Cluj

educa clerul cu concursul material al statului, e pus în discuţie etc.

O deosebită atenţiune trebue să se dea cât mai neîntârziat intensificării vieţii creştine. Avem un creştinism mai mult de suprafaţă, care pentru mulţi este echivalent cu respectarea câtorva forme cultice. S'a lucrat cei drept în această direcţie, dar fără sistem, şi fără coordonare centrală. Năzuinţele izolate s'au irosit fără rezultate mai apreciabile. Munca trebue organizată unitar, înglobând întreaga biserică, care să pornească ofensiv la cucerirea sufletelor pentru Hristos. Va birui ofensiva numai cu o conducere fermă, şi gata în orice moment, ca cu autoritatea celui ce reprezintă pe Hristos în lume, să înlăture toate obstacolele, cari ar zădărnici acţiunea.

Atât numeric, ca biserică ortodoxă, cât şi prin importanţa politică a statului român, ne revine locul de conducere în biserica ortodoxă. Dela noi trebue să pornească acţiunile mari cu răsunet larg în lumea ortodoxă, la noi trebue să fie focarul culturii ortodoxe, noi trebue să punem pieptul în faţa încercărilor de prozelitism ale celorlalte confesiuni creştine.

Până acum ne-am mărginit numai la câteva luări de contact cu conducătorii bisericilor naţionale ortodoxe. Deşi ni s'a recunoscut dreptul de conducere, n'am beneficiat de acest drept, pornind şi susţinând iniţiativele unei munci comune. Sunt atâtea probleme de deslegat într'un sinod ecumenic ortodox. Cu soluţii parţiale riscăm a ne depărta de linia tradiţională.

In perspectiva împlinirii acestor lipsuri trebue privită personalitatea noului Patriarh.

Dea Dumnezeu, ca mintea alegătorilor în momentul când îşi vor spune cuvântul să fie dominată esclusiv de aceste consideraţiuni.

Căratul bucatelor

SE STRÂNG ROADELE

La sfârşit de an

de EUGENIA MUREŞANU

„Trei culori cunosc pe lume
Ce le ţin ca sfânt odor;
Sunt culori de-un vechiu renume,
Amintiri de-un brav popor".

Un an întreg s'a scurs...

La fereastra ghemuită între dulap şi tablă, castanii par nişte minarete fără glas, doar frunzişul dacă mai stârneşte un foşnet subţire, al vieţii de afară.

Ascult cântecul din bănci ca pe-o melodie care nu mai impresionează auzul – de câte sute de ori s'a cântat oare într'un an?

Lângă mine însă, Dochiţa cu ochii de căprioară, îmi atrage luarea aminte prin glasul ei deosebit, plin de nu ştiu ce eroism năstruşnic... Devin mai atentă. Acum mi se pare că aud un cântec nou, învăluit în clinchetul sburdalnic de lângă mine.

— Ia să cânte Dochiţa singură...

Pierdută în banca şi aşa destul de mică, Dochiţa nu pare deloc surprinsă de dorinţa mea. După ce tuşeşte în lene de câteva ori, începe vijelios: „Tricoloi cunosc pe lume, mândrul nostru tricoloi... şi-om ave o familùe, mândrul nostu tricoloi"...

Aştept hohotul clasei, care întârzie...

Mă fac că nu observ greşeala micei cântăreţe şi-i spun să mai cânte odată... Şi cântecul merge strună, fără popas... „Doamne, şi până acum n'am auzit?"

Cutremurată, întreb:

— Ce 'nţelegi tu prin familùe?

— Familie, *şoptiră în cor, glasurile mici din clasă.*

— Ia să cântaţi cu toţi încăodată!

Imi trec mâna peste frunte şi nu ştiu cum să le spun marea mea vină. „Copii, nu familùe, *ci* un falnic nume"!

Mi se pare însă că sunt pe pragul de a zădărnici o ţesătură diafană a unor minţi plăpânde, acum la sfârşit de an.

— Bine, copii, aţi cântat frumos... şi tu, Dochiţo, să cânţi mereu...

Afară, un vânt puternic isbeşte frunzişul castanului de sticla prăfuită şi gândul risipit în mii de aşchii, porneşte pe cărarea tainică a anilor neştiutori...

SFINȚENIA MUNCII

de L. BOLOGA

C. Cenan: Cosaș

Strânși de foame de pe uliță, unul câte unul s'a pomenit dând buzna pe ușa bucătăriei. Cel mai mare, care se nimerise printre primii, pusese mâna pe pâine și cu un cuțit, cam greu pentru puterile sale tinerești, la care cum se ivea îi făcea parte de câte o bucată mai mare sau mai mică, după cum se îndura cuțitul să intre mai adânc sau să rămână mai la suprafața pâinii; căci altfel în fața porțiilor era egalitate, mărimea celor mai în vârstă compensându-se cu foamea celor mai mici. Infulecau luându-se par'că la întrecere, într'o tăcere neobișnuită în alte împrejurări. Deodată unul, cu pași întrerupți se apropie de mamă-sa, care citea liniștită la fereastră – era într'o zi de Duminecă după masă –, se uită la ea stăruitor, apoi pe un ton de rugăminte, aproape șoptind îndrugă cuvintele:

— Mamă, veau cătite! Mamă-sa lăsă cartea jos, se uită la el zimbind gata să spună ceva. N'apucă însă să-și deschidă gura, când ceata celorlalți, dându-și seama de ce era vorba izbucniseră în cor:

— Da mamă, fă-ne clătite!

— Vă fac, dar duceți-vă în grădină și adunați găteji uscate pentru foc. Au năvălit cu toții deodată afară grăbindu-se spre grădină. Care cum se întorcea cu câte un brățișor de surcele, era trimis să mai adune, că nu sunt destule.

Multă vreme a rămas o enigmă această atitudine a mamei lor – o mai pățiseră și altădată la fel. – De ce trebue să adune găteji din grădină de prin toate buruienile și urzicile câtă vreme stânjinul de surcele era în curte și de bună seamă mai uscate decât acelea pe care le puteau aduna ei? Târziu de tot și-au putut da seama că era o simplă apucătură a mamei de a-i îndepărta de pe lângă cuptor până putea face prima serie de clătite. Șase bucăți deodată – pentru fiecare odraslă una – nu putea face, iar câte una împărțită în șase părți, așa arzând cum le lua dela cuptor, ar fi însemnat șase gurițe arse, mai flămânde decât înainte. Una însă li s'a întipărit adânc în minte: Pentru a putea mânca clătite trebue să aduni mai întâi gătejii.

Copilul este o ființă activă prin definiție. Mișcarea este însăși esența existenței lui. Această atitudine dinamică și-o manifestă în variatele lui preocupări pe care le-am putea grupa în două categorii: joc și muncă. Copilul se joacă dar și muncește precum adultul muncește dar are nevoie și de joc.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Se definește jocul ca o activitate cu scop in-

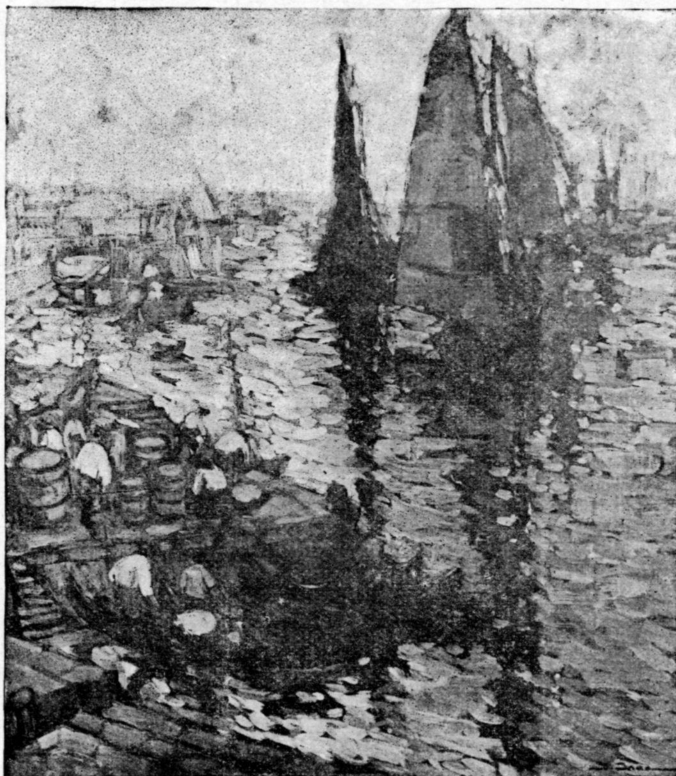
C. Cenan: Secerătoare

trinsec, adecă o activitate, care se face de dragul activității în sine, pe când munca o activitate, care urmărește un scop extrinsec. Așa de exemplu putem vedea pe băiat cum își construește casă din cuburile ce-i stau la dispoziție, o strică, iar o face fără să se gândească cel puțin la o refacere mai perfectă, cum fetița își îmbracă păpușa, o desbracă, iar o îmbracă fără nici o modificare etc., iar pe adult cum muncește ca să-și asigure existența, să-și satisfacă o plăcere morală sau fizică, deci urmărește un scop bine fixat. Această delimitare a domeniului celor două activități e o delimitare în mare, pentrucă nu toate jocurile copilului și nu totdeauna sunt fără un scop conștient lui. Există și jocuri copilărești prin care el urmărește realizarea a ceva și tot așa adultul lucrează uneori fără să aibă în vedere un scop extern sau intern, lucrează de dragul muncii. Putem spune deci, că jocul conține și elemente de muncă precum munca cuprinde elemente de joc. Punctul comun între joc și muncă din acest punct de vedere este munca desinteresată, munca pe care o face omul de dragul muncii ca atare. Acest fel de muncă, în forma ei superioară o găsim în activitatea marilor artiști, care lucrează din un imbold lăuntric de a apropia desăvârșirea, fără a se gândi câtuși de puțin la vreo recompensă de orice natură ar fi ea. Cazurile acestea sunt rare în viața omenirii, mulțimea lucrează din nevoia de a-și

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Cioban din județul Bihor

Ioan Isac: Mișcare în port

satisface unele trebuințe sau plăceri. Insă dacă lumina desăvârșirii absolute nu este un imbold în munca celor mulți, momente ale unei munci desinteresate se găsesc în viața fiecăruia dintre noi; și cei mulți lucrează uneori numai pentrucă găsesc plăcere în acțiune, în muncă. In educația copilului formarea dispozițiilor pentru o astfel de muncă trebue să fie una din preocupările principale, cine știe munci desinteresat dovedește un suflet altruist. *Poarta spre munca desinteresată o formează însușirile morale de cinste, conștiinciositate și stăruință ale muncii interesate.*

In munca sa copilul poate fi determinat de: *a)* simplul imbold de a face ceva, *b)* imitație, *c)* nevoia satisfacerii unei trebuințe sau plăceri egoiste de obiceiu fizice sau fiziologice. Munca rezultată din un „trebuie“ extern pentru copil e mai mult o pedeapsă; doar dacă se face apel la unul din motivele de mai sus i se atenuiază nota aceasta repulsivă. In moralizarea muncii copilului trebuie să ne orientăm după motivele determinante. Impulsul de a face ceva nu e nici moral nici imoral ci pur și simplu o necesitate biologică; el formează baza acțiunilor fie că se pun în mișcare în mod spontan fie că sunt puse de factori externi. Imitația în sine e și ea un instinct; co-

pilul reproduce ce vede, bine sau rău, fără nici o intenţie deosebită, ci pentrucă aşa vede la cei mari. Moralitatea sau imoralitatea acţiunilor şi prin ele a muncii pe bază de imitaţie rezultă din natura exemplelor oferite de mediu. Aşa că n'avem decât să oferim copilului exemple corespunzătoare intenţiilor noastre educative în această privinţă, pentruca să apuce pe calea dorită de noi.

Muncii în vederea satisfacerii unei trebuinţe sau plăceri a copilului e bine să i se dea toată atenţia noastră de educatori. In general putem stabili: *nici o trebuinţă, nici o plăcere* – dacă ea e acceptabilă – *să nu se satisfacă fără o contribuţie fie cât de mică a copilului;* depinde de gradul puterilor lui intelectuale şi fizice măsura, în care i-o putem pretinde. In tot cazul, părinţii şi ceilalţi adulţi din anturajul copilului să se ferească de a deveni simple unelte în satisfacerea dorinţelor copilului. Aceasta l-ar învăţa pe copil că totul se obţine nu prin muncă cinstită ci prin rugăminţi, asemănătoare cerşitoriei, sau prin plânsete şi alte terorizări de natura aceasta, atitudini incompatibile cu un om, pe care vrem să-l vedem umblând pe picioare proprii pe drumul adevărului, cinstei şi curajului. Prin aceasta mai respectăm un principiu educativ: munca pe care o desvoltă copilul să fie în legătură cauzală cu plăcerea a cărei satisfacere o urmăreşte şi prin urmare plăcerea să rezulte în mod natural din muncă, şi nu ca răsplată. Că ce importanţă poate avea înrădăcinarea în sufletul copilului a principiului că nici o muncă nu poate avea răsplată decât în acelaşi domeniu, în care ea s'a efectuat, n'avem decât să ne gândim la atâtea figuri de linguşitori, care prin o afecţiune prefăcută faţă de cei sus puşi urmăresc scopuri cu totul de altă natură. Şi încă ceva: munca pe care o desfăşoară copilul în vederea satisfacerii dorinţelor lui să nu fie numai de formă, ci ea în adevăr să servească scopului urmărit. Numai aşa i se va întipări în suflet că munca e o condiţie absolut necesară în viaţă, pentru orice trebuinţă a noastră. Ea îl învaţă să o facă cinstit, cu toată conştiinciositatea şi stăruitor până la capăt, căci numai aşa obţine maximul din ceeace doreşte.

Dela o muncă de natura aceasta până la o muncă desinteresată nu e decât un pas. Iar cine e învăţat cu munca, de dragul muncii nu se plictiseşte niciodată, nu se turbură în inima sa, nu-i pare lumea rea şi nici viaţa insuportabilă, căci aci găseşte oricând un refugiu în faţa răutăţii oamenilor sau a durerilor pe care soarta i le aruncă în cale, află întremarea şi bucuria sufletească necesară oricărui suflet omenesc, căci „sfântă muncă e aceea ce răsplata 'n ea-şi găseşte."

ŢARAN ANALFABET

de AUREL ZEGREANU

Ţăran analfabet,
Cu braţul greu ca glia din care ai cresut,
Cu pieptul lat ca munţii,
Casa ta mi-a fost leagăn şi scut.

Vin la tine din depărtări de scrum
Cu inima desfăcută ca o pungă de bani,
Toate comorile ce-ai sădit în ea
Au rămas încă neatinse de ani.

Vreau să-ţi sărut urmele paşilor tăi
In care surâde copilăria mea,
Să-ţi văd fruntea brăzdată de furtuni
Cum arde ca o stea.

Să-ţi sorb privirea de vultur
In care îţi străluceşte sufletul de granit,
Din care mi-ai dat şi mie o scânteie
Să trec cu ea în mit.

Dă-mi mânile tale noduroase de sărăcie
In palmele mele să le strâng,
Şi lasă-mă să-ţi îngenunchiez la picioare
Ca în faţa unei icoane şi să plâng.

VĂD LUMINĂ

de AUREL ZEGREANU

Văd lumină, prin puterea cuvântului,
Bezna se împrăştie ca un fum,
Cerul îşi reazămă fruntea de drum
Şi-ascultă inima pământului.

Văd munţi şi păduri
Purtând veacurile în spate,
Oraşe crescute pe ruini
Şi pustietăţi pe unde erau palate.

A dispărut lumea veche
Cu bucuriile şi durerile ei,
Peste care vremea îşi cerne fulgii uitării
Ca peste anii mei.

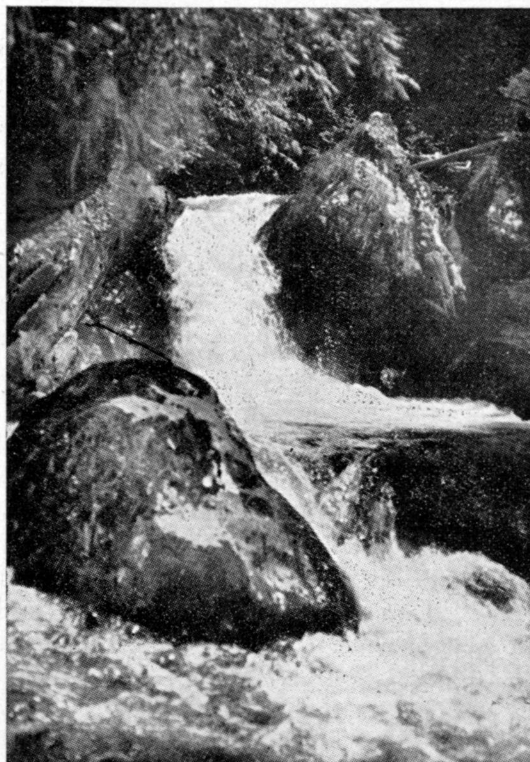
Când natura ajunge la desăvârşire
Coboară din nou spre ruine,
Şi totul e o eternă rotaţie
Intre rău şi bine.

Ţi-a sosit ceasul, univers bătrân
Să treci şi tu în veşnicie,
Vieaţa şi moartea s'au plictisit la olaltă
Şi vor o altă împărăţie.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Sectanţii sunt buni patiroţi?

de Pr. V. ŞEULEANU

Peisaj din munţi: Cheia bicazului

Exponenţii sectanţilor nu se sfiesc a face declaraţii, chiar solemne, cu orice ocazie, că sunt buni patrioţi şi respectă întru toate lozinca lui Isus: „Daţi cele ce sunt ale Cezarului, Cezarului şi cele ce sunt ale lui Dumnezeu, lui Dumnezeu." (Luca 20, 25.) In sfârşit că respectă autoritatea temporală şi îşi îndeplinesc cu conştiinţă deplină serviciul militar. Despre acestea afirmaţii se face amintire într'o revistă a lor: „Creştinul" din Bucureşti, 1939, pag. 3. Ei spun: „ne îndeplinim toate îndatoririle cetăţeneşti. Sunt în adunările noastre credincioşi răsplătiţi cu însemnate decoraţii pentru vitejia dovedită de ei în timpul războiului."

Astfel să afişează seactanţii şi cei naivi pot să-i creadă. Dar adevărul este contrar celor spuse, deoarece şi prorocul Isaia apostrofa pe cei făţarnici cu cuvintele: „Acest neam cu buzele mă laudă şi cu inima este departe de mine." Ca să ne convingem de temeinicia celor afirmate, iată voi relata cazul din parohia subscrisului, unde Velzevul şi-a deschis atelierul de recrutare a sufletelor pentru gheena focului.

In Dumineca Crucii din mijlocul Postului s'a pus baza unui comitet pentru strângerea unui fond, cu scopul de a ridica un monument pentru proslăvirea eroilor căzuţi pe câmpul de luptă, a celor opt sute mii soldaţi, a căror ţărână este proaspătă deasupra mormintelor. In acea zi s'au subscris un număr însemnat din locuitori, cu o sumă de Lei 7000. Printre aceşti donatori figurează nume ca: Văd. Berta Gidali, ovreică cu 500 Lei, dar subliniez cu negru, că nu a contribuit nici un suflet de sectant sau de „creştini după evanghelie", cu nici un ban, pentru ridicarea monumentului, precum se afişau în revista lor, că sunt buni patrioţi.

O mai mare faptă patriotică, în timp de pace, nu poate fi, decât să ţii trează amintirea acelora cari s'au jertfit pentru Patrie şi pentru desrobirea noastră naţională. A contribui cu obolul tău, asemenea văduvei din Evanghelie, la desăvârşirea unei opere de o semnificaţie patriotică, este un lucru şi firesc şi frumos. Acei cari nu se identifică cu idealul naţional, nu pot fi buni patrioţi, oricât ar încerca să se afişeze prin reviste sau pe la cotiturile uliţelor, că sunt decoraţi pentru fapte vitejeşti, căci faptele lor îi contrazic pe ei.

Cu adevărat a spus Prea Sfinţia Sa Grigorie Leu Botoşăneanu în cartea: „Confesiuni şi secte" 1929, pag. 42 „Sectele macină tenacitatea de credinţă a poporului nostru şi deci zdruncină din temelie existenţa noastră de stat. Fiind contra jurământului şi contra serviciului militar, sunt împotriva apărării naţionale."

Iată propaganda subversivă în ipostasa fariseismului cu care lucrează în mod sistematic sectele pentru a ignora tradiţia Bisericii, a înnăbuşi desăvârşirea idealului creştinesc şi a se pune de-acurmezişul oricărui progres care să asigure, pentru neamul românesc, locul de cinste în istoria universală.

Ţigani căldărari

BCU Cluj / Central University Library Cluj

DAR CERESC

de Pr. TEODOR CICEU

In cuibul meu de pe hotar
Sărac şi drăgălaş,
O barză mi-a adus ca dar
Un îngeraş.

Şi-atunci de-atâta bucurie
I-am luat păpuci pe datorie.
Şi-am rugat-o cu căldură eu
Să se întoarcă iar la Dumnezeu
Şi să vestească Tatălui ceresc,
Că nu pot îndeajuns să-I mulţumesc,
Pentru daru-i minunat
Ce mi-a schimbat coliba în palat.

Şi când, barză, o să vi 'napoi
Abate-te şi pe la noi.
Şi-ai să vezi cu bucurie
Că din casa cea pustie
Ai făcut pentru vecie
Un izvor de veselie.

Case pustii
Fără copii
In voi n'au fost
Şi nu vor fi
Bucurii.

PLECĂRILE...

de AL. STRĂONEANU-BALAŞ

Cu pânze albe 'n zare
Plecările se 'ngân
In trista resemnare
A celor ce rămân.

Pe când la ţărmi de mare
Işi află-abia popas
Doar trista resemnare
A celor ce-au rămas.

Cad picurii a rare
In geam, că astăzi plâng
Tot trista resemnare
A dorului nătâng.

Doar slăvi de înoptare
Plâng lacrime pe drum,
In trista resemnare
A zilelor de-acum.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

VITRINA CĂRŢII

CRONICA LITERARĂ

Grigore Popa: CARTEA ANILOR TINERI. Colecţia Abecedar, pg. 70. Lei 60.

Valorosul colaborator al revistei „Viaţa Ilustrată" şi cunoscutul autor din „Stiluri de Viaţă", d-l profesor Grigore Popa ne face o plăcută surprindere. Indeosebi celor ce au gustat captivantele-i articole cari au onorat revista. D-sa ne îmbie acum un volum de poezii adunate din Gândirea şi Viaţa Ilustrată, unde au văzut prima dată lumina. Sunt poeme pline de farmec rustic şi adiere optimistă. Asemenea unui vizionar scrutător de alte zări, îndeamnă semenii la explorarea idealului care atinge nota de sublimă perfecţiune.

„Spre ţinta de departe îndemni mulţimea sfântă,
Căci pentru ea amarul şi glasul tău cuvântă:
Ai vrea să-i faci viaţa un imn de bucurie
Şi să cobori în lume albastra veşnicie."

Cu ochiul ager şi sufletul larg a celui crescut în largul naturii, prinde cu îndemânare de măiestru bogăţia amplă a naturii. Ca aburii dimineţii se 'nalţă imnul muncii şi al rodului binecuvântat din sudoarea brazdei. Şi omul să înfrăţeşte cu lumea din jur. Farmecul acestei armonii naturale îmbibat de misticismul credinţii îl petrece pretutindeni. Chiar şi în drumul lung al străinătăţii. (Răvaş) In abundenţă de simţire şi profunzime de gândire invoacă chiar şi mângăierea şi alinarea.

„Samănă din raiul Tău o floare
Şi dă lumină, Doamne, să crească, când mă doare."

V. MATEIU

Academia Teologică Ortodoxă Română, Cluj: ANUAR pe anul şcolar 1938-1939, pag. 158. Lei 40.

Orice dare de seamă, care înfăţişează munca şi progresul, ne bucură. Dar una de ordin cultural-educativ, mai ales. Anuarul Academiei Teo-

logice este o evidențiare documentară, asupra elementelor, mijloacelor și feliului cum a știut să-și implinească datoria și misiunea.

Observând evoluția de progres și condițiunile tot mai plăcute în care apare, înregistrăm și salutăm cu bucurie faptul. El remarcă fidel sârguința care se depune. Și e bine să se știe din partea tuturor. Mai ales, cumpănind greutățile timpurilor și împrejurărilor.

Valoarea anuarului o ridică temeinicile studii publicate de PP. CC. Lor Pr. Prof. *Dr. Liviu G. Munteanu,* Rectorul Academiei și Prof. *Dr. Gheorghe Stănescu.* Ambele de interes și actualitate continuă și pentru oricine. Atât „Valoarea istorică a evangeliilor sinoptice" cât și „Politica imperialistă a Papii Inocențiu III" scoasă la iveală din luptele de succesiune dintre casele domnitoare a Hohenstaufilor și Welfilor, prezintă studii documentare cu date și acțiuni precise. Totuși, ele leagă interesul oricărui cititor prin expunerea vie în desfășurarea lucrurilor. V. M.

Joristomo Taschi: PUTEREA CALMULUI. Doctrină Japoneză. Editura RAM. Aninoasa-Gorj, pg. 98. Lei 40.

In epoca technicei cu tendințe de materializare și mecanizare a omului, manifestată în știință și literatură, orice tendință de eliberare sufletească pare nouă.

Editura R. A. M. pare să aducă această inoire de contrabalansare prin seria de cărți scoase la lumină. Inregistrăm deocamdată doctrina japoneză de mai sus, care pe lângă toată vechimea ei, a devenit o dogmă de vieață japoneză. Timpurile din urmă au scos mult în evidență vigoarea sufletului japonez bazat pe ea. Toată puterea de voință, auto-stăpânire, înfrânare, jertfă se bazează pe principiile educative ale acestei filosofii vechi. Chiar și tratatele nouă de auto-educație și igienă sufletească ale lui Couè și americanului Orison Swett Marden, la Români I. M. Petrescu găsesc o bază edificatoare în ea.

Pentru spiritul latin expansiv și impresionabil servește un puternic sprijin sufletesc.

V. MATEIU

Pr. Dr. P. Deheleanu: RĂZBOIUL. O problemă de morală și sociologie creștină. Arad, 1939, p. 106, Lei 35.

Problema războiului și a păcii nu s'a pus niciodată cu atâta gravitate ca azi, când omenirea e răscolită până în adâncuri, trăind încă viu amintirea grozăviilor războiului mondial și fiind amenințată de un războiu cu mai mari puteri ucigătoare decât cel trecut și când tunul bubue mereu în unele părți ale lumii. Mijloacele de distrugere s'au perfecționat, spiritul războinic s'a întărit în timpul din urmă, dar paralel cu acestea și tendințele de pace au sporit. Frământarea e pretutindeni vizibilă și curentele ideologice se întretaie și se izbesc unele de altele. Faptele ne impun totuși o primă constatare: în războiul de azi, ambele părți beligerante suferă pierderi enorme; iar războiul, odată început, e aproape imposibil de limitat într'un anumit punct, astfel că flăcările lui mistue o parte a pământului, încât la sfârșit nici nu mai poate fi vorba de învinși și învingători, ci numai de învinși. De aici ar urma că războiul e numai rău. Cu toate acestea, considerațiile asupra războiului au dus – și nu fără puternice temeiuri – la două concluzii opuse: 1. războiul este un mare rău și numai un rău; 2. războiul e justificat, e inevitabil și chiar necesar, adesea un bine. De aceea se impune o serioasă și obiectivă cercetare a problemei.

Creștinismul, care a prins atât de minunat sensul vieții omului pe pământ și care propovedueşte pacea – pacea cu Dumnezeu, cu noi înșine și cu semenii noștri – dă cele mai înțelepte soluții în arzătoarea problemă a războiului și a păcii. Infățișarea acestora și documentarea lor o ţinteşte lucrarea păr. Deheleanu.

Lucrarea aceasta, interesantă și actuală prin conținutul ei, oferă suficient și bine clasat material documentar pentru discuția asupra războiului și păcii. O simplă înșirare a principalelor capitole arată importanța și actualitatea problemelor: Felurile, cauzele și urmările războiului; Sf. Scriptură și războiul; Sf. Părinți și războiul; Războiul ca factor de progres; Inevitabilitatea și necesitatea războiului; Tendința generală de pace; Temeliile păcii; Biserica și pacificarea omenirii.

Sprijinită pe o bibliografie cu grijă aleasă și potrivit întrebuințată, cartea este o bună orientare în chestiunile puse și desbătute.

Pr. Ilarion V. Felea: TEOLOGIE ȘI PREOȚIE. Arad, 1939, p. 50.

O prejudecată mai veche la noi era – și mai este într'o măsură – că misiunea preotului se mărginește la îndeplinirea prescripțiunilor rituale, fără adâncită știință și mereu înnoită meditație, care mai mult îl încurcă. Acest fel de a vedea dăunează mult înțelegerii rostului științii teologice și a misiunii preoțești în societatea noastră. De aceea unii teologi caută să aducă lumină și pe acest teren. Păr. Il. V. Felea, bine cunoscut în publicistica noastră bisericească prin sprinteneala gândirii și ușurința de exprimare, face parte dintre

aceștia. In lucrarea de față, cercetează raportul dintre știința teologiei și taina preoției, înlăturând cu îndemânare prejudecăți și neînțelegeri care s'au strecurat pe furiș în dreapta înțelegere a acestui raport și stabilind adevărul că apostolatul creștin cere o atitudine limpede și în întregime justificată în fața problemelor vieții, o cunoaștere desăvârșită a muncii și câmpului misionar, îmbrățișare cu toată căldura a slujbei, vocațiune și strădalnică ucenicie, pentru a fi, după cuvintele sf. Ap. Petru, totdeauna gata de răspuns oricui ar cere socoteală de nădejdea noastră. (1 Petru 3, 15).

In legătură cu acestea, se mai arată în lucrare cum trebue să se comporte preotul, în activitatea sa, față de Sf. Scriptură, față de Molitfelnic și față de predică și colportaj, dându-se folositoare îndrumări, bine sprijinite pe temeiuri dogmatice și morale.

Expunerea concisă și ușoară și forma îngrijită ale lucrării îi dau putința răspândirii în cercuri largi. Ceeace este un merit mai mult.

I. T.

Pr. Dr. Liviu Stan: „MIRENII IN BISERICĂ". Studiu canonic-istoric. „Seria Teologică" 13. Sibiu, 1939. Pag. XI+816. Legată în pânză Lei 360.

Zilele trecute din tiparnița Arhiepiscopiei de Alba-Iulia și Sibiu a ieșit o carte nouă, de actualitate și de înaltă valoare științifică. Este studiul de drept bisericesc al profesorului Academiei teologice „Andreiane", Dr. Liviu Stan, intitulat *„Mirenii în Biserică"*. Autorul, un tânăr pregătit în special pentru dreptul bisericesc, a tratat în studiul său problema importanței mirenilor în biserică și a drepturilor ce li se cuvin acestora la exercitarea puterii bisericești în lumina eclesiologiei noastre ortodoxe, a sf. canoane și a practicei bisericești din zilele Mântuitorului până astăzi.

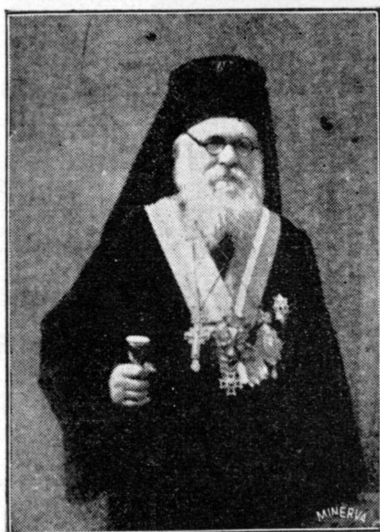
Atât concepția organică despre Biserică, pe care o avem noi, cât și adversitățile de tot felul pe cari le întâmpină Biserica impun încadrarea organică a tuturor elementelor componente ale Bisericii în structura și în acțiunea ei, pentru a face să pulseze adevărata viață în Biserică, pentru ca Biserica să fie *vie* cu adevărat. Nu formează Biserica și nu-i realizează scopul numai clerul și în general ierarhia, și nici numai credincioșii, ci ambele aceste elemente o formează. Numai acțiunea lor comună, colaborarea lor, în limita drepturilor ce se cuvin fiecăruia, fac posibilă realizarea scopului Bisericii.

Cartea de extensiune neobicinuită (826 pag.) nu este numai o întemeiere științifică a reformei șaguniene, ci și un răspuns definitiv dat detractorilor marelui nostru Mitropolit Andrei și ai reformelor sale.

Bazată pe cercetare temeinică și pe o utilizare a tuturor vechilor izvoare și a întregei literaturi de specialitate europene, cartea se recomandă dela sine; totuși simțim o deosebită plăcere a o recomanda și din partea noastră atât clerului, cât și mirenilor iubitori de Biserică.

C. A.

CRONICĂ INTERNĂ

I. P. S. S. Mitropolitul Nicodim, noul Patriarh al României

AL DOILEA PATRIARH AL ROMÂNIEI a fost ales, cu o impresionantă majoritate, Vineri, 30 Iunie a. c., în persoana venerabilului Mitropolit al Moldovei și Sucevei, I. P. Sf. *Nicodim.* Alegerea a fost prezidată de I. P. Sf. Mitropolit *Nicolae* al Ardealului, care a ținut să declare că este definitiv hotărât să nu candideze și în consecință, a rugat pe membrii colegiului electoral cari s'au gândit la I. P. Sf. Sa, să-și îndrepte sufragiile în altă parte.

Noul Patriarh al României aduce cu sine la locul de mare răspundere ce-l ocupă, chezășia unei vieți petrecute în disciplina aspră a monahismului, prestigiul unui cărturar cult și productiv, patriotism luminat și nezdruncinate convingeri ortodoxe. Ceeace însemnează că întrunește toate condițiunile unui eminent conducător de Biserică.

Fie-i păstorirea binecuvântată și rodnică!

ALEGEREA ȘI INTRUNIREA PRIMULUI PARLAMENT AL RENAȘTERII NAȚIONALE. După cum am anunțat în numărul trecut, în zilele de 2-3 Iunie a. c. corpul electoral a fost convocat și consultat în vederea alcătuirii noului Parlament. Alegerile au decurs în perfectă ordine, pretutindenea. Participarea la vot

M. S. Regele Carol II

a fost mai mare ca oricând altădată. FRN a repurtat o victorie indiscutabilă.

Noul Parlament al României s'a întrunit pentru prima dată în 7 Iunie a. c. Cu prilejul serbărilor Restauraţiei, deputaţii şi senatorii au omagiat pe Suveran în şedinţa solemnă. Dintre lucrările Corpurilor legiuitoare, reţinem deocamdată constituirea birourilor şi discuţiile pentru întocmirea răspunsului la Mesajul Tronului.

Preşedinte al Camerei deputaţilor a fost ales dl Consilier regal Dr. Al. Vaida-Voevod, iar al Senatului dl Consilier regal Prof. N. Iorga. D-sa demisionând dela conducerea maturului corp – din pricină că senatorii au respins proiectul de regulament ce l-a întocmit – dl Consilier regal C. Argetoianu i-a fost desemnat ca succesor.

Noul Parlament numără mai mulţi deputaţi ţărani şi o femeie, d-na senator Maria Pop.

SERBĂRILE RESTAURAŢIEI din anul acesta, s'au desfăşurat în toată Ţara cu un entuziasm indescriptibil. Ziua de 8 Iunie, decretată sărbătoare a tineretului, a întrunit în Capitală mii de berete albe, ale căror manifestări sportive au stârnit admiraţia tuturor. Tot atunci s'au întrunit în congres la Bucureşti, reprezentanţii căminelor culturale de pe tot întinsul ţării, iar Corpurile legiuitoare au ţinut şedinţă solemă.

La serbări au participat numeroase delegaţii străine, în frunte cu A. S. Regală Principele moştenitor al Greciei, Ministrul Baldur von Schirach, şeful tineretului hitlerist ş. a.

CONGRESUL „OŞTII DOMNULUI„. In zilele de Rusalii, s'a întrunit la Sibiu îndătinatul congres al societăţii misionare a Bisericii noastre „Oastea Domnului.“ Congresul a fost cercetat de câteva mii de participanţi veniţi din toate unghiurile ţării ca să se reculeagă şi să se întărească unii pe alţii în lupta ce o duc contra viforului ispitelor.

Intr'una din cuvântările rostite cu acel prilej, întemeietorul şi îndrumătorul „Oştii Domnului“, I. P. Sf. Mitropolit Nicolae al Ardealului, a precizat luminos misiunea acestei sârguincioase frăţii misionare, în mijlocul frământărilor ceasului acestuia. La marea operă de renaştere naţională, „Oastea Domnului“ contribue încă dela întemeierea ei. Ea îl renaşte pe om la o viaţă nouă, prin mijlocirea darurilor pe cari Hristos le-a aşezat în Biserica Sa. Această renaştere religioasă este condiţia sine qua non a renaşterii naţionale. Lucrarea „Oştii Domnului“ astăzi e mai actuală ca oricând.

VIZITELE DLUI MINISTRU GRIGORE GAFENCU LA ANKARA ŞI ATENA. Dupăce în primele zile ale constituirii Corpurilor legiuitoare a făcut un amplu expozeu asupra situaţiei politice internaţionale, ministrul nostru de externe dl Gr. Gafencu şi-a continuat seria de vizite oficiale în principale capitale europene. De astă dată au urmat la rând Turcia şi Grecia, ale căror legături cordiale cu ţara noastră au fost strânse şi mai mult prin

I. P. S. S. Mitropolitul Nicolae al Ardealului

BCU Cluj / Central University Library Cluj

discuţiunile amicale pe cari dl Gr. Gafencu le-a purtat cu miniştrii de externe ai statelor respective, d-nii Saracioglu şi Metaxas.

COMEMORAREA LUI EMINESCU LA ACADEMIA ROMÂNĂ. Vineri 16 Iunie a. c., prima noastră instituţie culturală a comemorat în şedinţă solemnă pe cel mai genial şi mai nefericit poet al nostru, Mihail Eminescu, dela moartea căruia a trecut o jumătate de veac.

Şedinţa comemorativă a fost onorată cu înalta prezenţă a Majestăţii Sale Regelui *Carol II* şi a Guvernului Său. In cuvântarea rostită cu acel prilej, Suveranul a accentuat că importanţa lui Eminescu în istoria culturii româneşti „este aceea că a fost primul care a dat ţării o absolută încredere în forţele ei intelectuale... In cursul ascendent al culturii româneşti, Eminescu înseamnă deci una din pietrele de hotar cele mai importante."

Dl A. C. CUZA CONSILIER REGAL. Majestatea Sa Regele Carol II a binevoit să-l numească pe dl Prof. A. C. Cuza Consilier regal. Bătrânul şi aprigul luptător naţionalist şi creştin îşi vede astfel cinstite strădaniile de-o viaţă întreagă prin acest gest pe care ţara l-a aplaudat frenetic.

DESCOPERIREA UNUI TEZAUR TRACIC IN ARDEAL. La frontiera de nord-vest a Ardealului, nişte soldaţi grăniceri au descoperit un tezaur antic care se compune din două paloşe, trei topoare de luptă şi o brăţară cu apărătoare de braţ în formă de spirală. Obiectele au fost depuse la muzeul naţional de antichităţi din Capitală. Prof. Scarlat Lambrino, directorul muzeului, crede că obiectele descoperite datează din a doua perioadă a epocii de

Institutul surorilor de caritate al Mănăstirii ortodoxe „Sf. Elisaveta" din Cluj: Maicile şi surorile, cu profesoarele şi profesorii lor. In mijloc: P. S. S. Episcopul Nicolae al Clujului

D. A. C. Cuza

bronz, au o vechime de eproximativ 3500 ani şi trebue să fi aparţinut strămoşilor noştri Traci. Indeosebi paloşul cel mare şi brăţara au o valoare documentară unică.

EXAMEN LA MĂNĂSTIREA „SFÂNTA ELISAVETA" DIN CLUJ. Se ştie, că pe lângă Mănăstirea ort. de Maice „Sf. Elisaveta" din Cluj funcţionează de 4 ani un institut de surori de caritate cu menirea de a pregăti astfel de elemente, cari prin vocaţie, educaţie şi instrucţie specială vor îndeplini, în serviciu spitalicesc, slujba ce-i atât de necesară în societatea umană: îngrijirea şi alinarea durerilor celor suferinzi.

E slujba pe care Mântuitorul a subliniat-o cu atâta duioşie şi simţire în pilda cea atât de sugestivă a Samarineanului milostiv. Dealtfel aceasta e şi ideea ce stă la baza acestei Mănăstiri. Rostul ei, dintru început, pe această linie – a carităţii creştine – a fost angajat atât prin gândul intemeetorului ei, cât şi prin grija susţinătorului ei actual, care este P. S. Sa Episcopul Nicolae Colan.

Durata cursurilor la acest institut este de 2 ani şi după absolvire elevele primesc diploma corespunzătoare.

Anul acesta, examenul de absolvire s'a ţinut în ziua de 19 Iunie, în prezenţa P. S. Episcop Nicolae Colan, a d-lui Dr. Oct. Costea, inspector sanitar şi delegat ministerial şi a d-nei Sofia Meteş, prezidenta Societăţii Naţionale a Femeilor ortodoxe române din Cluj.

S'a constatat, că atât la partea religioasă cât şi la cea medicală elevele surori au dat răspunsuri surprinzător de frumoase, dovedind o sârguinţă excepţională, precum implicit au arătat şi ostenelile ce însuşi corpul profesoral a depus întru educaţia şi instrucţia elevelor.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Prima serie de absolvenți ai școalei ortodoxe de Cântăreți din Nușeni (Eparhia Clujului) cu profesorii. In mijloc: P. S. S. Episcopul Nicolae; la stânga P. C. consilier Dr. V. Sava; la dreapta P. C. director Pr. N. Belea

ȘCOALA DE CÂNTĂREȚI DELA NUȚENI. Luna trecută s'au ținut examenele de diplomă ale absolvenților școalei de cântăreți dela Nușeni. La aceste examene au fost de față și P. S. Sa Episcopul Nicolae al Clujului împreună cu P. C. consilier eparhial Dr. V. Sava.

Tinerii candidați s'au prezentat deadreptul excelent. A fost o adevărată încântare să le asculți răspunsurile atât la cântările bisericești, cât și la materiile de cultură generală.

Meritul acestui îmbucurător rezultat este al harnicilor elevi ca și al devotaților lor dascăli.

CRONICA EXTERNĂ

CĂLĂTORIA SUVERANILOR BRITANICI ÎN STATELE UNITE ALE AMERICII. Triumfala călătorie pe care Suveranii Angliei au făcut-o in Canada s'a încheiat cu o vizită in U. S. A., unde au fost primiți cordial de întreaga populație, în frunte cu Președintele Roosevelt.

Prietenia anglo-americană, a declarat primul ministru Chamberlain în Camera Comunelor, a ieșit mult întărită din schimbul de vederi pe care l-au avut capii celor două state.

INCIDENTELE CEHO-GERMANE. Prin ocuparea Boemiei și Moraviei, Germania hitleristă și-a adunat pureci în cojoc. Cehii au început să se miște. Jugul german i-a răsbit la os. Incidente grave s'au petrecut in orășelul Kladno. Stăpânirea germană a reacționat crâncen. Deodată presa a amuțit, ca și când nu s'ar fi întâmplat nimic.

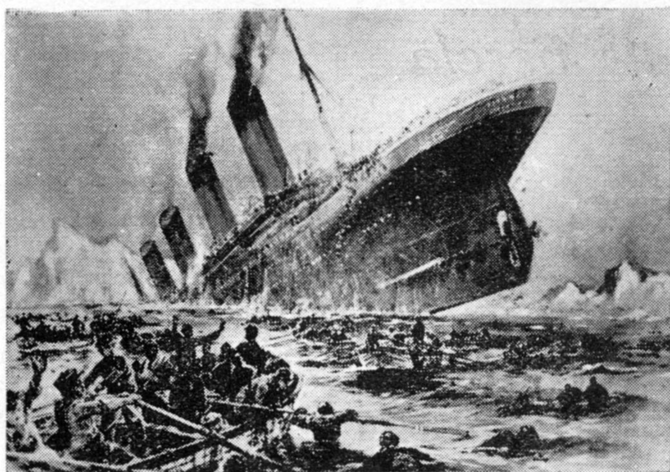
NEGOCIERILE ANGLO-FRANCO-RUSE începute cam de mult, merg tare anevoie, spre marea bucurie a axei Roma-Berlin. Rușii cer anumite garanții privitoare la securitatea statelor baltice, pe cari Anglia și Franța încă nu s'au putut decide să le dea. Cercurile diplomatice anglo-franceze continuă totuși să fie optimiste.

In vreme ce presa germană face haz pe pielea democrațiilor, guvernul Reichului – așa se zice – umblă să încheie tratate comerciale cu Rusia sovietică.

EXPOZIȚIA ROMÂNEASCĂ DELA NEW-YORK. Este îndeobște cunoscut strălucitul răsunet ce l-a avut anul trecut expoziția românească dela Paris. Spre bucuria noastră trebue să spunem că expoziția organizată anul acesta de dl Prof. D. Gusti la New-York a avut un succes tot atât de strălucit. Expoziția internațională din uriașa cetate americană a îmbiat României un foarte bun prilej să vădiască străinătății marile bogății ale pământului și sufletului românesc și să arete impresionantul progres realizat de Țara noastră in ultimii ani, sub înțeleapta cârmuire a M. S. Regelui Carol II.

Onofrei: M. S. Regele stând de vorbă cu țăranii, basorelief (Exp. New-York)

Un vapor în scufundare

REPATRIEREA VOLUNTARILOR STRĂINI DIN SPANIA. E vorba de voluntarii italieni şi germani cari au luptat în rândurile spaniolilor franchişti, căci cei comunişti s'au risipit ca făina orbului încă înainte de-a se sfârşi războiul civil. Primirea ce s'a făcut acestora în ţările respective, a fost impresionantă. Lucrul acesta ne interesează însă mai puţin. Ceeace ne bucură, este altceva: prezenţa legionarilor străini în Spania era socotită ca o primejdie pentru pacea europeană. Acum nu mai este.

BLOCADA DELA TIENTSIN. Forţele militare japoneze cari acţionează în China, au blocat concesiunile internaţionale dela Tientsin pe motivul că s'ar fi refugiat într'ânsele câţiva terorişti chinezi. Cum supuşii străini de-acolo erau ameninţaţi de foamete şi de epidemii, Anglia, Franţa şi Statele Unite ale Americii au hotărât să recurgă la represalii. Primejdia unui războiu în Extremul Orient încă nu-i definitiv înlăturată. Japonia vrea să alunge pe europeni din China, iar aceştia nu par deloc a fi dispuşi să renunţe la privilegiile lor.

IARĂŞI NELINIŞTE LA DANZIG? Situaţia dela Danzig devine din ce în ce mai încordată. Oraşul Liber se pregăteşte să se alipească la Germania. Incidentele polono-germane sunt tot mai numeroase. Miniştrii Reichului se plimbă şi vorbesc în oraşul dela gurile Vistulei ca la ei acasă. Pe urmele lor, se zice că ar fi intrat în Danzig ofiţeri germani, membrii ai batalioanelor de asalt hitleriste şi material de războiu, în aşteptarea semnalului care o să dea foc Europei. Căci Anglia şi Franţa sunt decise să reacţioneze împotriva loviturii pe care o pregăteşte Reichul, iar Polonia stă de veghe, hotărâtă să se apere sau să moară.

MARI NENOROCIRI MARITIME. *Trei* tragedii submarine au îndoliat în decurs de-o lună Anglia, Franţa şi Statele Unite ale Americii. Peste două sute de bravi marinari au pierit la datorie. Cercurile competente se gândesc că aceste catastrofe ar fi fost provocate de o mână criminală.

Mareşalul Göring decorând pe voluntarii cari s'au întors din Spania

DELA LUME ADUNATE

Viaţa veselă

TEORIA CHIBRITULUI

La cafenea: — Se spune că nimic nu se pierde, nici nu se creiază. Ce minciună!

— Ba deloc. E purul adevăr...

— Fii serios! Ce adevăr! Uite aici! Vezi gaura asta dela vestă?... Ieri nu era...

— ??

— Atunci unde era?

RĂSPUNS

Intre oameni de afaceri:

— Poţi să mă 'mprumuţi c'o mie de lei?

— N'am bani la mine.

— Dar acasă?

— Acasă, toată lumea e bine, mersi.

SERVITOARELE DE AZI

Doamna supărată: Ce's apucăturile astea Mariţo? Speli vasele şi flueri!

— Da' deloc coniţă... nu spăl vasele... fluer numai.

ZESTREA

Doi ţărani vorbesc:

— Ginerele meu a mâncat zestrea fetei în două luni.

— Pi, ha! Dar ce i-ai dat zestre?

— O oaie şi cinci pui de găină.

DEŞTEAPTĂ

— Mariţo, ai spălat bine peştele înainte de a-l pune la fript?

— Ba nu l-am spălat deloc coniţă.

— Cum aşa?

—Păi m'am gândit, la ce să-l mai spăl când toată viaţa a stat în apă...

ARMONIE CONJUGALĂ

Judecătorul: Aşadar, ai spart capul nevestei, pentrucă ţi-a dat la masă găluşte?

Soţia: Da, domnule judecător. Mi-a aruncat pietre în cap.

Soţul: Nu-i adevărat. Eu i-am aruncat în cap găluştele. Ce să-i fac dacă aceste găluşte erau tari, ca piatra?...

UNA CUŞĂR

Moriţ (tatăl) către Iţic (fiul). — Am să-ţi las moştenire aceşti zece porumbei călători. Cu ajutorul lor te vei putea îmbogăţi. Dimineaţa îi vinzi şi seara îţi vin înapoi!

UNA ŞCOŢIANĂ

Mai mulţi prieteni englezi, între cari şi un scoţian, puseră la cale o petrecere câmpenească, la care să aducă fiecare câte ceva.

In ziua hotărâtă, englezii se întâlniră la punctul fixat. Scoţianul întârzia. Fiecare adusese ce putuse: unul vin, altul fripturi, etc.

Cu un minut înainte de plecarea maşinei sosi şi scoţianul cu mâna goală, la braţ cu cineva.

— Tu n'ai adus nimic? îl întrebară toţi în cor.

Scoţianul, foarte intrigat, le răspunde:

— Cum aşa? Nu vedeţi? Eu l-am adus pa frate-meu.

UN COPIL DEŞTEPT

Niculiţă a primit dela şcoală certificatul cu note, ca să-l arate părinţilor.

Tatăl se uită la note, apoi încruntând din sprâncene se adresează lui Niculiţă:

— Să-ţi fie ruşine, ticălosule, văd că la toate ai numai 3 şi 4!

— Nu te necăji tăticule - zice Niculiţă - Să mulţumim lui Dumnezeu că suntem sănătoşi.

DIN PRICINA UNUI STRĂNUT

Judecătorul: De ce ai fost arestat, pârlitule?

Hoţul: Din pricina unui strănut...

Judecătorul: Ce vrei să zici cu asta?

Hoţul: Vreau să zic, că tocmai când băgam mâna în buzunarul unui domn, ca să-i fur banii, am strănutat şi astfel, am fost prins asupra faptului. Aşa am ajuns aici.

INTRE BEŢIVI

— Când bei tu, prietene?

— Când sunt necăjit.

— Şi când eşti necăjit?

— Când nu beau.

LA CĂRTURĂREASĂ

Ghicitoarea către o clientă:

— Până la 35 de ani vei fi nenorocită în căsnicie.

— Şi apoi!

— Apoi, o să te obicinueşti.

SINGURA SCĂPARE

Avocatul către inculpat: - Mă întreb ce-aş putea spune pentru apărarea d-tale?

Inculpatul: — Spune că d-ta ai făcut spargerea.

Cel mai vechiu și mai bun organ pentru știința și viața bisericească din Ardeal este

Revista Teologică

Apare lunar sub patronajul I. P. S. Mitropolit Nicolae. Redactor: Prof. Gr. T. Marcu. Redacția și Administrația: Sibiu, Academia teologică „Andreiană". Abonament anual: Lei 260.

Foaia religioasă a satelor noastre este

Lumina Satelor

Apare săptămânal, cu suplimentul „Oastea Domnului". Redacția și Administrația: Sibiu, Strada Mitropoliei 32. Abonament anual: Lei 150.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

„CĂRȚILE VIEȚII"

colecție îngrijită de
P. S. S. NICOLAE COLAN
episcopul Clujului.

Au apărut:

1. G. M. Ivanov: RODURI DIN CÂMPUL EVANGHELIEI. Pag. 140, Lei 45.
2. Grigore Popa: STILURI DE VIAȚĂ. Pag. 137, Lei 45.
3. Pr. Ion Goron: TÂLCUIRI. Pag. 141, Lei 45.
4. Pr. Il. V. Felea: DUMNEZEU ȘI SUFLETUL ÎN POEZIA ROMÂNĂ CONTIMPORANĂ. Pag. 111, Lei 40.
5. Victor Stanciu: MINUNATE SUNT LUCRURILE TALE! Pag. 162, Lei 45.

De vânzare la Librăria Eparhială, Cluj, Piața Cuza Vodă 6

VIAȚA ILUSTRATĂ

REVISTĂ DE FAMILIE

APARE LUNAR

ABONAMENTUL PE UN AN 200 LEI. PE O JUMĂTATE AN 100 LEI. UN NUMAR 20 LEI

REDACȚIA: CLUJ, EPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ

ADMINISTRAȚIA: CLUJ, LIBRĂRIA EPARHIALĂ, PIAȚA CUZA VODĂ 6

—o-o—

Pentru abonați

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Dacă nu găsiți revista la librăria dela care ați cumpărat-o până acuma, adresați-Vă direct administrației. Pentrucă nu mai trimitem revista librăriilor cari nu-și achită datoria față de noi.

—o-o—

Nu uitați să Vă înoiți abonamentul la „Viața Ilustrată“ și să recomandați revista prietinilor și cunoscuților D-Voastră. „Viața Ilustrată“ este unica revistă de familie, care duce în casa Românului lumină pentru suflet și desfătare pentru ochi.

TIPARUL TIPOGRAFIEI EPARHIEI ORT. ROM. CLUJ

ÎN ACEST NUMĂR:

—o-o—

PENTRU COLABORATORI

Revista se pune sub tipar totdeauna la 15 ale lunei. Domnii colaboratori sunt rugaţi să-şi trimită manuscrisele până la această dată. Rugăm articole scurte, scrise citeţ, pe o singură pagină a hârtiei. Întrucât e posibil dorim ilustraţii (fotografii) la text. Ordinea articolelor e determinată de necesităţi tehnice, nu de alte consideraţii. - Manuscrisele nepublicate nu se înapoiază.

Primim spre publicare cronici despre evenimentele culturale şi sociale din oricare parte a ţării. Aceste cronici trebue să fie însă însoţite de fotografii.

BCU Cluj / Central University Library Cluj